

ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА
ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС.
ЧАЧАК
Број: .....
367
Датум: .....
24.04.2013.

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис”

Господар Јованова бр. 6, 32000 Чачак, тел/факс: 032-340-960; 323-608
www.cacak-dis.rs e-mail: biblioteka@cacak-dis.rs

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ „ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС“ У ЧАЧКУ У 2018. ГОДИНИ

Чачак, април 2019.

САДРЖАЈ

Увод...3	
Организација рада...4	
Финансирање Библиотеке...5	
Извештај о реализацији финансијског плана установе за 2018 годину...6	
Реализација плана из средстава буџета за 2018. годину...8	
Реализација плана из осталих извора финансирања за 2018. годину...13	
Простор и објекти...16	
Машине и опрема...17	
Запослени...18	
Библиотечка грађа...19	
Корисници библиотечких услуга...20	
Коришћење књижног фонда...21	
Културно-просветна делатност...22	
Остварена и настављена сарадња...25	
Издавачка делатност...25	
Пројекти...26	
Рад одељења и служби Библиотеке...26	
Позајмно одељење за децу – Дечје одељење...26	
Позајмно одељење за одрасле читаоце...28	
Одељење стручне књиге и референсне збирке...31	
Завичајно одељење...33	
Одељење за стручну обраду књига...36	
Матична служба...38	
Огранци Библиотеке...42	
Служба за културно-просветну и издавачку делатност...44	
Одељење часописа и листова...45	
Књиговезница...47	
Центар за дигитализацију...47	
Директор установе...48	

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ „ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС“ У ЧАЧКУ У 2018. ГОДИНИ

УВОД

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ (у даљем тексту Библиотека) јавна је и градска библиотека Града Чачка и матична библиотека Моравичког округа. Оснивач Библиотеке је Град Чачак. Пословање установе заснива се на следећим законима и актима: Закон о култури (Сл. гласник РС бр. 72/09, 13/16, 30/16), Закон о библиотечко-информационој делатности (Сл. Гласник РС број 52/11), Закон о старој и реткој библиотечкој грађи (Сл. гласник РС бр. 52/11), Правилник о националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности (Сл. гласник РС бр. 39/13), Статут Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ (2006. година, са изменама и допунама), Правилник о организацији и систематизацији послова Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ (нови Правилник је усвојен у 2018. години), као и други важећи закони, подзаконска акта и правилници.

Према Закону о библиотечко-информационој делатности Библиотеци припадају посебна овлашћења и обавезе за одржавање библиотечко-информационе мреже, унапређење културе читања, даљи развој струке и задовољавање културних и информационих потреба грађана из домена библиотечко-информационе делатности на територији Града Чачка и Моравичког округа. Библиотека прикупља, обрађује, штити, чува, представља и даје на коришћење библиотечко-информациону грађу и изворе; води завичајне збирке; учествује у изради заједничких каталога и база података; израђује билтене, каталоге, библиографије и друге информационе изворе; води документацију и статистику о библиотечко-информационој грађи, изворима и корисницима; помаже корисницима при избору и коришћењу библиотечко-информационе грађе, информационих инструмената и извора; спроводи културно-образовне програме и реализује издавачку делатност.

Библиотека различитим облицима деловања подстиче код свих категорија становништва, почев од предшколског узраста, коришћење библиотеке и библиотечко-информационе грађе и извора. Она дигитализује завичајну збирку да би она била доступна што ширем кругу корисника у земљи и иностранству и да би на тај начин била заштићена и сачувана у дигиталној форми.

У 2018. години радници Библиотеке допринели су националном узајамном каталогу књига са 235 нових записа, 4.414 исправљених, 3.550 преузетих и 2.468 похрањених у локалној бази података, тако да је укупан број записа у нашем каталогу износио 88.601.

Као матична библиотека, установа је носилац библиотечко-информационог система на свом подручју, и пуноправна је чланица COBISS.SR мреже за узајамну каталогизацију. Библиотека прати, координира и планира развој свих библиотека на свом

подручју, пружа им одговарајућу стручну помоћ, врши надзор над њиховим радом, стара се о усавршавању библиотечко-информационих стручњака за обављање библиотечко-информационе делатности и о унапређењу целокупне библиотечке мреже на свом подручју, водећи притом рачуна о демографским, социјалним и географским условима и настојећи да библиотечко-информациону грађу и изворе учини доступним грађанима у њиховом месту становаша или запосленима у одређеној радној средини. У том циљу матична библиотека сарађује с локалном самоуправом, установама културе и образовања, предузетима и другим правним и физичким лицима.

Библиотека баштини традицију дугу 171 годину од оснивања првог читалишта у Чачку 1848. године. Установа је добитник изузетних признања за свој рад (Вукова награда, Сурепова награда, Децембарска награда града Чачка), док су њени запослени остварили значајне успехе на културном и стручном пољу у земљи и иностранству.

У 2018. години Библиотека је наставила своје редовно пословање, али у изменењима околностима припрема за пресељење установе у нову зграду која се завршавала у Синђелићевој улици у центру Чачка. Овај репрезентативни објекат културе за Републику Србију од 3.128 квадратних метара корисне површине финансиран је у потпуности средствима оснивача, Града Чачка, и представља највећу и најмодернију зграду јавне библиотеке у Србији. Важно је напоменути и да је Библиотека у децембру 2018. била домаћин великој међународној конференцији. Током обележавања Дана библиотекара Србије (12-14. децембар) наша установа била је домаћин 15. међународне конференције Библиотекарског друштва Србије, када је током два дана Чачак угостио преко 250 библиотечких радника из земље и иностранства.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Библиотека своје пословање спроводи у складу са законима, Статутом и осталим актима, на територији Града Чачка и Моравичког округа. Просторије Библиотеке отворене су шест дана у недељи, у две смене радним данима од 7:30 до 19:00 часова и суботом од 8 до 13 часова. У ограницима Библиотеке рад се организује два дана у недељи (Заблаће уторак и среда, Мрчајевци понедељак и четвртак), односно један дан у недељи (Пријевор четвртком и Прељина петком). Поред тога, током и ван радног времена организују се културни програми, културно-образовне активности, радионице, стручна усавршавања, конференције, семинари, итд.

Рад установе заснива се на организационој структури утврђеној Правилником о организацији и систематизацији послова Библиотеке. До 2018. године важила је систематизација којом је у Библиотеци било предвиђено 38 извршиоца (стручних и помоћних радника), што је било у складу са прописима из библиотечко-информационе делатности за град величине Чачка, мада Библиотека никада није имала ни приближно тај број радника. У 2018. години директор установе урадио је нову систематизацију у Библиотеци, у складу са новим законским прописом да систематизација мора да буде урађена према максимално дозвољеном броју запослених за дату установу (*Одлука о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа*), коју је градоначелник Чачка потврдио у априлу 2018. године. С обзиром на то да је Библиотеци сада систематизовано максимално 28 извршиоца морала се урадити и измена у унутрашњој организацији рада, као и стварање организационе структуре која реално одговара смањеном броју извршилаца у установи.

Нова организациона структура установе (одељења и службе)

I СЕКТОР КОРИСНИЧКИХ УСЛУГА

1. Одељење за децу и младе
2. Одељење за одрасле
3. Одељење стручне литературе и референсне збирке
4. Одељење периодике

II СЕКТОР ЗАШТИТЕ И ПРОМОЦИЈЕ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

5. Одељење за завичајну збирку и легате
6. Одељење за дигитализацију и нове технологије
7. Одељење за културно-образовну и издавачку делатност

III СЕКТОР РАЗВОЈА БИБЛИОТЕЧКО – ИНФОРМАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ

8. Одељење набавке и обраде књига
9. Одељење за матичне послове
10. Огранци Библиотеке

IV СЕКТОР АДМИНИСТРАТИВНИХ И ПОСЛОВА ПОДРШКЕ

11. Књиговезница
12. Служба за административне и послове подршке

У 12 одељења и служби укупно је систематизовано 28 извршилаца, док је установа од јануара 2018. године имала свега 26 радника распоређених за рад у одељењима по основу уговора о раду на неодређено, укључујући и директора установе. Од тог броја 19 запослених су стручни радници са ВСС и ССС који имају положен стручни испит.

Директор установе надлежан је да организује и руководи радом установе и одговара оснивачу за свој рад преко Управног и Надзорног одбора.

Управни одбор чини пет чланова, од којих су три члана представници Града Чачка (од 2016. године то су Радмила Рубаковић, председник, Драган Уљаревић и Драган Радовановић) и два представници запослених (Наташа Кривачевић Поповић, Марија Радуловић). Управни одбор је у 2018. години одржавао редовне седнице (укупно шест), на којима су донете неопходне одлуке и расправљано о пословању установе у складу са законом.

Надзорни одбор чине три члана, два су представници Града Чачка (од 2016. године то су Андрија Јанковић, председник, Иван Живановић) и један представник запослених (Милета Станојевић). Надзорни одбор је у 2018. години вршио надзор над финансијским пословањем установе и донео одлуке у складу са законом. Надзорни одбор је у 2018. години имао две седнице.

ФИНАНСИРАЊЕ БИБЛИОТЕКЕ

Финансирање функционисања Библиотеке долази из неколико извора, од којих су најважнија буџетска средства оснивача. Остали извори финансирања су сопствени приходи (приход по основу чланарина, продатих издања Библиотеке, пружених услуга

корисницима у складу са ценовником, радом Књиговезнице, итд), средства Министарства културе и информисања (пројекти) и донације.

Извори финансирања Библиотеке у 2018. години – утрошена средства
(са подацима за 2017. и 2016.)

Ред. бр.	Опис	2018	%	2017	%	2016	%
1.	Средства Града	50.277.448,19	94,8	30.359.289,59	93,14	30.919.818,49	91,8
2.	Средства Републике	1.671.078,88	3,15	672.836,62	2,06	1.582.649,04	4,7
3.	Донације	0	0	50.000,00	0,15	100.000,00	0,3
4.	Остали извори (чланарине, с. приход)	1.085.841,86	2,05	1.515.717,82	4,65	1.077.604,06	3,2
УКУПНО:		53.034.368,93		32.597.844,03		33.680.071,59	

И З В Е Ш Т А Ј
о реализацији финансијског плана установе
за 2018. годину

Укупно пренета и утрошена средства Библиотеци у 2018. години из средстава буџета износила су 51.948.527,07 динара (средства Града и Републике) од планираних 53.648.800,00 динара. Проценат извршења планираних средстава је 96,83%.

- Средства пренета и утрошена за – Функционисање локалних установа културе – из средстава буџета, износила су 47.433.763,74 динара од планираних 48.976.900,00 динара (96,85%). Ова средства представљају 91,31% у укупно пренетим средствима из буџета.

Из средстава града Чачка пренето је и утрошено 47.032.700,90 динара – 99,15% - укупно пренетих средстава за функционисање установе, а добијена средства Министарства културе су износила 401.062,84 динара – 0,85% .

Средства исплаћена запосленима за зараде у 2018. години износила су 24.029.536,07 динара, она представљају 50,66% у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

У Библиотеци је на почетку године имало 27 запослених на неодређено време, један запослени је отишао у пензију. Три радника су током године ангажована по уговорима на одређено време због повећаног обима послана.

Квалификациона структура запослених на неодређено време на крају године је: 15 запослених са високим образовањем по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године и по прописима који уређују високо образовање од 10. септембра 2005. године; 7 запослених са средњим образовањем и 4 запослених са основним образовањем.

Просечна нето зарада установе у 2018. години по запосленом износила је 42.291,00 динар.

Средства за испуњење обавезе сходно члану 7. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плате, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, износила су 1.852.806,04 динара, а то представља 3,91% у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

Остала давања запосленима у 2018. години у Библиотеци износила су 1.434.374,56 динара, она представљају 3,02% у укупним средствима пренетим за функционисање установе. У ову групу спадају трошкови превоза на посао и са посла, јубиларне награде које су предвидив, али не и сталан трошак као и социјална давања и помоћи која нису ни сталан, а ни предвидив трошак.

Средства утрошена за сталне трошкове установе износила су 1.846.109,67 динара, она представљају 3,89% у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

Средства за текуће поправке и одржавање зграде и опреме у 2018. години пренета су и утрошена у износу од 317.825,80 динара (278.059,80 динара – град Чачак и 39.766,00 динара Министарство културе), она представљају 0,67% средстава у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

Средства за друге трошкове редовног функционисања установе у 2018. години пренета су и утрошена у износу од 1.420.671,60 динара (1.129.374,76 динара – град Чачак и 291.296,84 динара Министарство културе), а то представља 3,00% средстава у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

Средства за набавку опреме пренета у 2018. години износила су 16.532.440,00 динара (16.462.440,00 динара – град Чачак и 70.000,00 динара Министарство културе), а то представља 34,85% у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

- Средства пренета и утрошена за – Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва – из средстава буџета, износила су 4.514.763,33 динар од планираних 4.671.900,00 динара (96,64%). Ова средства представљају 8,69% у укупно пренетим средствима из буџета.

Средства утрошена за реализацију програмских активности установе износила су 3.244.747,29 динара из средстава буџета града Чачка. Она представљају 71,87% у укупно пренетим средствима за јачање културне продукције и уметничког стваралаштва.

Средства утрошена за реализацију програмских активности установе из средстава Министарства културе износила су 1.270.016,04 динара. Она представљају 28,13% у укупно пренетим средствима за јачање културне продукције и уметничког стваралаштва.

У наведеним средствима је садржан износ од 690.746,05 динара добијених за набавку опреме за нову зграду од Министарства културе.

Укупно утрошена средства у Библиотеци током 2018. године из осталих извора финансирања износила су 1.085.841,86 динара од планираних 2.863.000,00 динара. Проценат извршења планираних средстава је 37,93%.

- Средства утрошена за – Функционисање локалних установа културе – из осталих извора (сопствена средства, јавни радови, добровољни трансфери, средства рефундација за боловања и пословног фонда), износила су 459.909,22 динара од планираних 1.738.000,00 динара (26,46 %).

Средства исплаћена запосленима за зараде у 2018. години износила су 11.885,25 динара, она представљају 2,58% у укупним средствима утрошеним за функционисање установе из осталих извора.

Остале давања запосленима у 2018. години у Библиотеци износила су 326.833,41 динар, она представљају 71,06% у укупним средствима утрошеним за функционисање установе из осталих извора.

Средства утрошена за сталне трошкове установе износила су 11.030,22 динара, она представљају 2,40% у укупним средствима утрошеним за функционисање установе из осталих извора.

Средства за друге трошкове редовног функционисања установе у 2018. години утрошена су у износу од 110.160,34 динара, а то представља 23,95% у укупним средствима за функционисање установе из осталих извора.

- Средства утрошена за – Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва – из осталих извора, износила су 625.932,64 динара од планираних 1.125.000,00 динара (55,64%).

Средства утрошена за реализацију програмских активности установе износила су 404.444,52 динара из средстава добијених за реализацију јавних радова. Она представљају 64,61% у укупним средствима за јачање културне продукције.

Средства утрошена за реализацију програмских активности установе из сопствених средства износила су 221.488,39 динара, она представљају 35,39% у укупним средствима за јачање културне продукције.

Средства добијена из донација у износу од 32.245,93 динара су наменски определена за штампање монографије Милене Чубраковић.

Библиотека је током 2018. године остварила буџетски дефицит из осталих извора финансирања у износу од 32.293,31 динара који је покривен из средстава пословног фонда.

Руководилац заједничке стручне службе
Мирјана Спасојевић

РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА ИЗ СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЗА 2018 ГОДИНУ

Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак

Раздео 11; Глава 03; Подекономска класификација 13; функционална класификација 820

јединствени број буџетског корисника 04870

програмска апропријације класификација	број класификације	економска класификација	О П И С	План расхода и издатака, и прихода	Реализација расхода и издатака, и прихода	Проценат остварења из средства буџета 2018
Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак- Расходи и издаци:				53,648,800.00	51,948,527.07	96.83%

УСТАНОВА У КУЛТУРИ

ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ

1201

1201-0001

Функционисање локалних установа
културе

48,564,900.00 47,032,700.90 96.85%

293	411000	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	20,381,000.00	20,381,000.00	100.00%
	411100	Плате, додаци и накнаде запослених	20,381,000.00	20,381,000.00	100.00%
294	412000	Социјални доприноси на терет послодавца	3,648,900.00	3,648,536.07	99.99%
	412100	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	2,445,700.00	2,445,700.00	100.00%
	412200	Допринос за здравствено осигурање	1,049,900.00	1,049,900.00	100.00%
	412300	Допринос за незапосленост	153,300.00	152,936.07	99.76%
295	413000	Накнаде у натури	250,000.00	236,802.21	94.72%
	413100	Накнаде у натури	250,000.00	236,802.21	94.72%
296	414000	Социјална давања запосленима	550,000.00	421,124.25	76.57%
	414300	Отпремнине и помоћи	400,000.00	333,124.25	83.28%
	414400	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана уже породице	150,000.00	88,000.00	58.67%
297	415000	Накнаде трошкова за запослене	520,000.00	421,387.05	81.04%
	415100	Накнаде трошкова за запослене	520,000.00	421,387.05	81.04%
298	416000	Награде запосленима и остали посебни расходи	405,000.00	355,061.05	87.67%
	416100	Награде запосленима и остали посебни расходи	405,000.00	355,061.05	87.67%
299	421000	Стални трошкови	2,591,000.00	1,846,109.67	71.25%
	421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	115,000.00	49,099.10	42.69%
	421200	Енергетске услуге	1,819,000.00	1,242,947.85	68.33%
	421300	Комуналне услуге	77,000.00	49,251.69	63.96%
	421400	Услуге комуникација	320,000.00	269,776.53	84.31%

	421500	Трошкови осигурања	220,000.00	204,493.60	92.95%
	421600	Закуп имовине и опреме	40,000.00	30,540.90	76.35%
300	423000	Услуге по уговору	764,000.00	635,142.42	83.13%
	423300	Услуге образовања и усавршавања запослених	60,000.00	57,740.00	96.23%
	423500	Стручне услуге	180,000.00	166,402.85	92.45%
	423600	Услуге за домаћинство и угоститељство	230,000.00	229,996.27	100.00%
	423700	Репрезентација	110,000.00	97,850.53	88.96%
	423900	Остале опште услуге	184,000.00	83,152.77	45.19%
301	424000	Специјализоване услуге	160,000.00	117,102.21	73.19%
	424200	Услуге образовања, културе и спорта	160,000.00	117,102.21	73.19%
302	425000	Текуће поправке и одржавање	300,000.00	278,059.80	92.69%
	425100	Текуће поправке и одржавање зграда и објекта	250,000.00	230,580.80	92.23%
	425200	Текуће поправке и одржавање опреме	50,000.00	47,479.00	94.96%
303	426000	Материјал	315,000.00	313,457.13	99.51%
	426100	Административни материјал	80,000.00	78,463.00	98.08%
	426400	Материјал за саобраћај	90,000.00	90,000.00	100.00%
	426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	75,000.00	74,994.33	99.99%
	426900	Материјали за посебне намене	70,000.00	69,999.80	100.00%
304	465000	Остале дотације и трансфери	2,100,000.00	1,852,806.04	88.23%
	465100	Остале текуће дотације и трансфери	2,100,000.00	1,852,806.04	88.23%
305	482000	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	80,000.00	63,673.00	79.59%
	482100	Остали порези	75,000.00	58,673.00	78.23%
	482200	Обавезне таксе	5,000.00	5,000.00	100.00%
306	512000	Машине и опрема	16,500,000.00	16,462,440.00	99.77%
	512100	Опрема за саобраћај	1,500,000.00	1,463,520.00	97.57%

	512200	Административна опрема	15,000,000.00	14,998,920.00	99.99%
1201-0001	Функционисање локалних установа културе - средства Републике		412,000.00	401,062.84	97.35%
	306/1	Трошкови путовања	87,000.00	83,743.00	96.26%
	422100	Трошкови службених путовања у земљи	75,000.00	74,853.00	99.80%
	422200	Трошкови службених путовања у иностранству	12,000.00	8,890.00	74.08%
	306/2	Услуге по уговору	90,000.00	82,589.84	91.77%
	423500	Стручне услуге	90,000.00	82,589.84	91.77%
	306/3	Текуће поправке и одржавање	40,000.00	39,766.00	99.42%
	425200	Текуће поправке и одржавање опреме	40,000.00	39,766.00	99.42%
	306/4	Материјал	125,000.00	124,964.00	99.97%
	426100	Административни материјал	25,000.00	24,998.00	99.99%
	426300	Материјал за образовање и усавршавање запослених	10,000.00	9,966.00	99.66%
	426400	Материјал за саобраћај	90,000.00	90,000.00	100.00%
	306/5	Машине и опрема	70,000.00	70,000.00	100.00%
	512200	Административна опрема	70,000.00	70,000.00	100.00%
1201-0002	Јачање културне производње и уметничког стваралаштва		3,390,000.00	3,244,747.29	95.72%
	309	Трошкови путовања	200,000.00	199,990.70	100.00%
	422100	Трошкови службених путовања у земљи	200,000.00	199,990.70	100.00%
	310	Услуге по уговору	1,530,000.00	1,461,785.92	95.54%
	423400	Услуге информисања	470,000.00	470,000.00	100.00%
	423500	Стручне услуге	360,000.00	359,547.83	99.87%
	423600	Услуге за домаћинство и угоститељство	170,000.00	144,677.00	85.10%
	423700	Репрезентација	300,000.00	294,768.09	98.26%
	423900	Остале опште услуге	230,000.00	192,793.00	83.82%
	311	Материјал	190,000.00	130,745.00	68.81%

	426100	Административни материјал	10,000.00	0.00	0.00%
	426600	Материјал за образовање, културу и спорт	180,000.00	130,745.00	72.64%
312	512000	Машине и опрема	230,000.00	224,480.00	97.60%
	512200	Административна опрема	230,000.00	224,480.00	97.60%
313	515000	Нематеријална имовина	1,240,000.00	1,227,745.67	99.01%
	515100	Нематеријална имовина	1,240,000.00	1,227,745.67	99.01%

1201-0002

Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва - средства Републике

1,281,900.00 1,270,016.04 99.07%

313/1	423000	Услуге по уговору	300,000.00	289,269.99	96.42%
	423500	Стручне услуге	300,000.00	289,269.99	96.42%
313/2	424000	Специјализоване услуге	32,000.00	32,000.00	100.00%
	424200	Услуге образовања, културе и спорта	32,000.00	32,000.00	100.00%
313/3	425000	Текуће поправке и одржавање	258,000.00	258,000.00	100.00%
	425200	Текуће поправке и одржавање опреме	258,000.00	258,000.00	100.00%
313/4	512000	Машине и опрема	691,900.00	690,746.05	99.83%
	512200	Административна опрема	691,900.00	690,746.05	99.83%

УКУПНО РАСХОДИ**ЗА ПРОГРАМ 13 -**

РАЗВОЈ КУЛТУРЕ 53,648,800.00 51,948,527.07 96.83%

Градска библиотека "Владислав Петковић Дис"

Чачак - Приходи:

53,648,800.00 51,948,527.07 96.83%

ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ

Извори финансирања за функцију 820	53,648,800.00	51,948,527.07	96.83%
01 Приходи из буџета	51,954,900.00	50,277,448.19	96.77%
07 Трансфери и од осталих нивоа власти	1,693,900.00	1,671,078.88	98.65%

УКУПНО ПРИХОДИ**ЗА ПРОГРАМ 13 -**

РАЗВОЈ КУЛТУРЕ 53,648,800.00 51,948,527.07 96.83%

РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА ФИНАНСИРАЊА ЗА 2018 годину

Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак

Раздео 11; Глава 03; Подекономска класификација 13; функционална класификација 820

јединствени број буџетског корисника 04870

програмска класификација	број апропријације	економска класификација	О П И С	План расхода и издатака, и прихода	Реализација расхода и издатака, и прихода	Проценат остварења из осталих извора финансирања 2018
		Градска библиотека "Владислав Петковић Дис"	2,863,000.00	1,085,841.86	37.93%	
		Чачак- Расходи и издаци:				

УСТАНОВА У КУЛТУРИ ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ						
Функционисање локалних установа културе			1,738,000.00	459,909.22	26.46%	
1201	293	411000	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	330,000.00	10,367.00	3.14%
1201-0001		411100	Плате, додаци и накнаде запослених	330,000.00	10,367.00	3.14%
	294	412000	Социјални доприноси на терет последавца	60,000.00	1,518.25	2.53%
		412100	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	40,000.00	1,264.04	3.16%
		412200	Допринос за здравствено осигурање	17,000.00	254.21	1.50%
		412300	Допринос за незапосленост	3,000.00	0.00	0.00%
295	413000	Накнаде у натури	50,000.00	24,999.75	50.00%	
	413100	Накнаде у натури	50,000.00	24,999.75	50.00%	
	296	414000	Социјална давања запосленима	160,000.00	146,833.66	91.77%
		414100	Исплата накнада за време одсуствовања с посла на терет фондова	160,000.00	146,833.66	91.77%
	297	415000	Накнаде трошкова за	10,000.00	0.00	0.00%

		запослене			
	415100	Накнаде трошка за запослене	10,000.00	0.00	0.00%
298	416000	Награде запосленима и остали посебни расходи	300,000.00	155,000.00	51.67%
	416100	Награде запосленима и остали посебни расходи	300,000.00	155,000.00	51.67%
299	421000	Стални трошкови	35,000.00	11,030.22	31.51%
	421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	15,000.00	10,172.22	67.81%
	421200	Енергетске услуге	5,000.00	0.00	0.00%
	421400	Услуге комуникација	15,000.00	858.00	5.72%
300	423000	Услуге по уговору	190,000.00	96,721.59	50.91%
	423300	Услуге образовања и усавршавања запослених	50,000.00	0.00	0.00%
	423500	Стручне услуге	30,000.00	0.00	0.00%
	423600	Услуге за домаћинство и угоститељство	60,000.00	52,500.00	87.50%
	423700	Репрезентација	50,000.00	44,221.59	88.44%
301	424000	Специјализоване услуге	20,000.00	0.00	0.00%
	424200	Услуге образовања, културе и спорта	20,000.00	0.00	0.00%
302	425000	Текуће поправке и одржавање	20,000.00	0.00	0.00%
	425100	Текуће поправке и одржавање зграда и објекта	20,000.00	0.00	0.00%
303	426000	Материјал	215,000.00	9,001.00	4.19%
	426100	Административни материјал	35,000.00	400.00	1.14%
	426400	Материјал за саобраћај	70,000.00	0.00	0.00%
	426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	60,000.00	0.00	0.00%
	426900	Материјали за посебне намене	50,000.00	8,601.00	17.20%

304	465000	Остале дотације и трансфери	40,000.00	0.00	0.00%
	465100	Остале текуће дотације и трансфери	40,000.00	0.00	0.00%
305	482000	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	8,000.00	4,437.75	55.47%
	482100	Остали порези	5,000.00	1,960.75	39.22%
	482200	Обавезне таксе	3,000.00	2,477.00	82.57%
306	512000	Машине и опрема	300,000.00	0.00	0.00%
	512100	Опрема за саобраћај	300,000.00	0.00	0.00%

1201-0002

Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва **1,125,000.00** **625,932.64** **55.64%**

307	415000	Накнаде трошкова за запослене	30,000.00	12,614.12	42.05%
	415100	Накнаде трошкова за запослене	30,000.00	12,614.12	42.05%
308	421000	Стални трошкови	5,000.00	0.00	0.00%
	421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	5,000.00	0.00	0.00%
309	422000	Трошкови путовања	150,000.00	34,392.76	22.93%
	422100	Трошкови службених путовања у земљи	50,000.00	23,726.76	47.45%
	422200	Трошкови службених путовања у иностранству	100,000.00	10,666.00	10.67%
310	423000	Услуге по уговору	800,000.00	567,893.76	70.99%
	423100	Административне услуге	400,000.00	391,998.46	98.00%
	423400	Услуге информисања	120,000.00	97,127.00	80.94%
	423500	Стручне услуге	100,000.00	9,300.00	9.30%
	423600	Услуге за домаћинство и угоститељство	80,000.00	34,220.00	42.78%
	423700	Репрезентација	50,000.00	20,629.30	41.26%
	423900	Остале опште услуге	50,000.00	14,619.00	29.24%
311	426000	Материјал	40,000.00	11,032.00	27.58%
	426100	Административни	20,000.00	11,032.00	55.16%

		материјал			
	426600	Материјал за образовање, културу и спорт	20,000.00	0.00	0.00%
313	515000	Нематеријална имовина	100,000.00	0.00	0.00%
	515100	Нематеријална имовина	100,000.00	0.00	0.00%

УКУПНО
ПАСХОДИ ЗА
ПРОГРАМ 13 -
РАЗВОЈ КУЛТУРЕ **2,863,000.00** **1,053,548.55** **36.80%**

Градска библиотека "Владислав Петковић Дис"
Чачак - Приходи: **2,863,000.00** **1,053,548.55** **36.80%**

ПРОГРАМ 13 -
РАЗВОЈ КУЛТУРЕ

Извори финансирања за функцију 820	2,863,000.00	1,053,548.55	36.80%
04 - Сопствени приходи буџетских корисника	2,863,000.00	1,021,302.62	35.67%
08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица	0.00	32,245.93	

УКУПНО
ПРИХОДИ ЗА
ПРОГРАМ 13 -
РАЗВОЈ КУЛТУРЕ **2,863,000.00** **1,053,548.55** **36.80%**

ПРОСТОР И ОБЈЕКТИ

Библиотека је током 2018. године користила 821 м² простора, у шест одвојених целина: Управна зграда у Господар Јовановој улици бр. 6 (159 м²), простор у Дому културе (510 м²) и граници у Заблаћу, Мрчајевцима, Прељини и Пријевору (укупно 152 м²). У простору Управне зграде у Господар Јовановој улици смештени су Завичајно одељење са читаоницом, Одељење часописа и листова са читаоницом, Служба за развој и вршење матичних функција библиотеке, Служба за културно –просветну и издавачку делатност, Служба за дигитализацију и канцеларија директора.

У простору Дома културе налазе се следећа одељења и службе Библиотеке: Позајмно одељење за децу до 15 година, Позајмно одељење за одрасле читоце, Одељење стручне, старе и ретке књиге и референсне збирке, Одељење за стручну обраду књига, Служба за опште и административне послове.

С обзиром да Библиотека не поседује адекватан и доволно велики простор за програме, већину културно-просветних активности и манифестација у 2018. години

организовала је у просторима других установа културе, школа, у Сали градске скупштине, јавним површинама, итд.

Током 2018. године настављени су радови реконструкције, адаптације и доградње објекта бившег Дома војске у Синђелићевој улици за потребе нове зграде Библиотеке. Објекат површине од 3.128 метара квадратних представља највећу зграду јавне библиотеке у земљи. Планом рада у 2018. години Библиотека је у другој половини године спровела поступак јавне набавке добра за прву фазу опремања зграде полицама, пултовима, радним столовима, столицама и другим намештајем за потребе Одељења за децу и младе, Позајмног одељења, Одељења стручне књиге, Читаонице, укупне вредности 15.000.000,00 динара.

У 2018. години средствима Града Чачка и Министарства културе и информисања библиотечки огранци у Mrчајевцима и Пријевору комплетно су реконструисани и обновљени, чиме постају значајно подеснији и квалитетнији библиотечки простори за кориснике на селу. Огранак у Пријевору добио је нови реновирани простор од око 50 квадратних метара у приземљу Дома културе, пошто су постојеће просторије тог огранка неусловне и неподесне за рад већ годинама. За уселење тог простора од стране Библиотеке чека се одлука Града Чачка о давању простора на коришћење од стране Библиотеке, како би установа поднела захтев за прикључење на струјну мрежу. У Mrчајевцима је до краја 2018. године простор огранка у Дому културе добио потпуно нови изглед, захваљујући замењеној спољној и унутрашњој столарији, урађеним молерско-гипсарским радовима, новој расвети и промењеном итисону.

МАШИНЕ И ОПРЕМА

У 2018. години Библиотека је имала значајна улагања у нову опрему и машине, захваљујући одобреној набавци новог службеног возила и инвестиционог улагања у прву фазу опремања нове зграде Библиотеке. Такође је набављена и нова рачунарска опрема за потребе огранака на селу и за рад са корисницима у новој згради.

Током прошле године реализована је јавна набавка за набавку новог службеног возила. Након успешно спроведеног поступка набављено је возило марке Шкода Рапид, за шта је потрошено 1.470.000 динара.

У другој половини 2018. години расписана је јавна набавка велике вредности за прву фазу опремања дела просторија у новој згради Библиотеке (Инфо-пулт, полице и пултови за Позајмно одељење, Одељење за децу и младе, Одељење стручне књиге са читаоницом, радни столови, радне столице, клуб столови, итд), укупне вредности 15.000.000 динара. Након успешно спроведеног поступка изабран је понуђач „Интерглобус“ Чачак, који је до краја 2018. године испоручио опрему и инсталирао је у просторијама установе.

У 2018. години набављена је рачунарска опрема за огранке на селу и за нову зграду Библиотеке укупне вредности око 300.000 динара, а такође је набављена и опрема за одржавање и чишћење нове зграде (машина за чишћење подова, усисивач, колица за потирање), вредности 300.000 динара.

ЗАПОСЛЕНИ

Број запослених у установи последњих година стагнира, односно сада и опада, услед смањења њиховог броја због старосних пензија запослених на чије место не могу да се запосле млађи, што се дугорочно гледано намеће као основни проблем у раду Библиотеке. Након што је од 2019. године отварањем нове зграде Библиотеке решено питање простора, питање запослених се намеће као примарно за наредно решавање у циљу нормалног функционисања установе и даљег развоја и унапређења услуга. Током 2018. године, као и претходних, показало се да је неопходно повећати број запослених у сектору за рад са корисницима, издавачкој делатности, односно у одељењима за реализацију програма и развој библиотечко-информационе делатности, мада се новом зградом Библиотеке актуелизује и недостатак техничког особља за одржавање зграде. Поређењем са библиотекама у градовима сличне величине и развијености, као што су Краљево (1.700 квадратних метара простора и 35 запослених) или Сомбор (2.500 m² и 37 запослених) показује изузетно неповољну ситуацију по чачанску Библиотеку, која ће од 2019. имати 3.300 m² простора у граду и на селу, а значајно мање запослених у односу на ова два града.

Почетком 2018. године Библиотека је остала без једног запосленог услед одласка у старосну пензију, чиме је број запослених у установи на неодређено пао на 26 (максимално дозвољен број запослених је 28). Установа је месечно упућивала захтеве за одобрење запошљавања нових стручних радника, који су завршили Филолошки факултет у Београду, Катедра за библиотекарство и информатику, али није добила позитиван одговор у вези са тим од стране комисије Министарства финансија, иако је програмом рада за 2018. годину било предвиђено да Библиотека запосли новог радника са ВСС и средства за плате су била обезбеђена у буџету. Питање запошљавања нових радника у Библиотеци биће једно од основних за решавање, нарочито због потребе ангажовања довољног броја радника у новој згради Библиотеке.

У складу са могућностима Библиотека је преко године ангажовала до троје запослених на одређено по основу повећаног обима посла.

Стручна структура запослених радника Библиотеке повољна је и изнад просека на нивоу Републике. На стручним пословима у 2018. години радило је 15 запослених са високом стручном спремом и четворо са средњом, од којих сви имају положене стручне испите и одговарајуће лиценце. Квалификациони структуре запослених је повољна и у складу са нормама у струци за јавне библиотеке, са доминатним бројем запослених са ВСС са завршеним филолошким, филозофским или учитељским факултетом.

Библиотека је у 2018. години реализовала два јавна рада за особе са инвалидитетом са ВСС и ССС, током трајања од три, односно четири месеца. Ангажована лица поред надокнаде за свој рад стекла су и практично радно искуство у Библиотеци, нарочито за коришћење библиотечке грађе и извора, информационо-комуникационе опреме и технологија потребних за дигитализацију библиотечко-информационе грађе и извора.

Просечна нето зарада у установи у 2018. години по запосленом износила је 42.291,00 динара.

Установа је наставила да улаже средства у редовно стручно усавршавање својих стручних радника, организацијом акредитованих стручних семинара, упућивањем запослених на конференције и семинаре, као и организовањем посете Београдском сајму књига.

БИБЛИОТЕЧКА ГРАЂА

Библиотечки фонд установе на дан 31. 12. 2018. године износи **152.506 књига (са легатима 160.136 књига) и сликовница, 533 наслов часописа и 151 наслов новина**. То је повећање у односу на 2017. годину када је у питању број књига и наслова часописа. Са постојећим фондом књига од 152.506 Библиотека је испод прописаног стандарда од 1,5 књига по глави становника. С обзиром на то да је број становника Града Чачка 114.809, потребан фонд књига је 172.213, али је то немогуће остварити у просторним капацитетима Дома културе и Хацића зграде у Господар Јовановој улици, где је највећи део фонда већ неусловно и неправилно смештен према стандардима струке.

За набавку библиотечке грађе у 2018. години из буџета Града Чачка укупно је определено 1.240.000 динара (у 2017. години 800.000), од чега је потрошено преко јавних набавки књига 1.227.000 динара. Министарство културе и информисања је преко свог програма откупа књига за јавне библиотеке нашој установи доделило средства од којих је набављено 2.073 публикације.

У 2018. години приновљено је **6.669 књига и 367 сликовница, укупно 7.036 публикација** (6.445 у 2017. години), што је повећање за око 10% у односу на претходну годину, чиме је настављен позитиван тренд раста броја набављених публикација од 2015. године до данас, али и даље испод стандарда за јавну библиотеку нашег ранга. Циљ је да се овај тренд настави и наредних година како би што више нових и актуелних наслова дошло до корисника Библиотеке, за шта је неопходно повећати износ за набавку нових књига у буџету установе. Важно је напоменути да је велики део набавке заснован на поклону и откупу, а не на куповини, што није повољан податак.

Велики број поклоњених књига у 2018. години резултат је и подршке Народне библиотеке Србије нашој установи због пресељења у нови простор, па је наша национална кућа у 2018. години поклонила око 1.200 нових или некоришћених књига Библиотеци.

Набавка библиотечке грађе у 2018:

- куповина:	1.793
- поклон:	2.747
- откуп:	2.073
- обавезни примерак:	381
- сопствена издања:	41
- размена:	1

УКУПНО: 7.036

Преглед набавке библиотечке грађе по одељењима:

Одељење	2018.	2017.	2016.
Позајмно за одрасле	3.280	2.731	2.162
Дечје одељење	1.045	1.011	1.135
Завичајно одељење	653	567	494
Научно одељење	698	446	420
Огранак Мрчајевци	365	376	346
Огранак Заблаће	326	438	321
Огранак Прељина	292	409	342
Огранак Пријевор	364	388	327
Марксистички фонд			3

Покретни фонд		2	39
Стара и ретка књига			2
Страна књига	13	77	
Легат Филиповића			3
УКУПНО:	7.036	6.445	5.594

Расходована грађа – 666 јединица:

Одрасло: 300

Научно: 1

Дечје: 138

Заблаће: 37

Мрчајевци: 185

Пријевор: 5

КОРИСНИЦИ БИБЛИОТЕЧКИХ УСЛУГА

У 2018. години чланство у Библиотеки остварило је **5.952** корисника Библиотеке (носиоци чланске карте). То је смањење у односу на 2017. годину за 677 корисника, када је уписано 6.629 корисника.

Статистика уписаних корисника по одељењима:

Одељење	2018.	2017.	2016.
Позајмно за одрасле	2.828	2.872	2.860
Дечје одељење	2.028	2.774	2.088
Огранак Мрчајевци	303	222	246
Огранак Заблаће	456	453	453
Огранак Прељина	221	208	271
Огранак Пријевор	116	100	44
УКУПНО:	5.952	6.629	5.594

Смањен број чланова у 2018. години у односу на претходну може се довести у везу са смањеним бројем запослених Библиотеке, што условљава да мањи број запослених може да анимира потенцијалне кориснике у установи и на терену, пре свега у раду са децом предшколског и основношколског узраста. Током 2018. године огранак у Мрчајевцима месец дана није радио услед реновирања тог простора, а целокупна Библиотека није радила током одржавања 15. међународне конференције Библиотекарског друштва Србије (12-14. децембар 2018). На крају, део 2018. године био је посвећен припремама за најављено пресељење установе у нови простор до краја те године, па су запослени морали да део радног времена посвете тим пословима и планирају пресељења.

Проценат обухваћености становништва чланством је на нивоу републичког просека, 5,2% (на 114.809 становника општине).

Ценовник услуга Библиотеке остао је непромењен, као и цена обнове чланарина у свим одељењима у односу на претходне године. Пуна годишња чланарина за кориснике старије од 15 година је 600 динара, средњошколци и студенти плаћају 400 динара, за млађе од 15 је 300 динара, породична чланарина (две чланске) је 800 динара, деца до осам година не плаћају чланарину, као и старији од 65 година, пензионери, одлични ученици,

добровољни даваоци крви, лица у тешком материјалном положају (са потврдом Центра за социјални рад), итд. **Већина активних корисника Библиотеке по неком основу не плаћа чланарину** или има могућност да плати умањену цену (колективно чланство 50% цене, попусти за одређене датуме током године, итд).

КОРИШЋЕЊЕ КЊИЖНОГ ФОНДА

На коришћење у 2018. години издато је укупно **185.110** књига, сликовница, часописа и новина, као и некњижне грађе (188.054 у 2017):

- Одрасло: 113.929 књига
- Научно: 3.502
- Завичајно: 998
- Дечје: 40.584 књига и сликовница
- Мрчајевци: 2.561
- Пријевор: 666
- Прељина: 1.999
- Заблаће: 6.221 књига и сликовница
- Периодика: 14.485 часописа и листова

Књижном и некњижном грађом услужено је **64.583** корисника (65.214 у 2017):

- Одрасло: 34.217 корисника
- Научно: 2.925
- Завичајно: 461
- Дечје: 13.619
- Мрчајевци: 1.936
- Пријевор: 415
- Прељина: 2.080
- Заблаће: 4.815
- Периодика: 4.115

Број коришћених књига по кориснику:

	2018.	2017.	2016.
Библиотека Чачак	31,10	28,37	29,36
Република Србија			13,65
Централна Србија			13,78

Обрт књижног фонда

(број коришћених књига у односу на укупан број књига):

	2018.	2017.	2016.
Библиотека Чачак	1,12	1,19	1,23
Република Србија			0,54
Централна Србија			0,60

Број прочитаних књига у 2018. години по становнику општине је 1,48.

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА ДЕЛАТНОСТ

Библиотека је у 2018. години имала велики број програмских активности које су популарисале књигу и читање, промовисале културну баштину, едуковале становништво, нарочито децу и младе. Организоване су две традиционалне манифестације (19. Штампана реч и 55. Дисово пролеће) као и бројни програми: књижевне вечери, трибине, изложбе, предавања, радионице, квизови за децу и младе, дружење са писцима, организоване посете ученика.

Преглед програмске активности Библиотеке у 2018.

I Књижевни програми, програми за децу, предавања и трибине (42)

- Квиз из познавања књижевности за основце *Ја читам, а ти?*
- Обележавање 15 година рада огранка у Заблаћу
- Награђивање највреднијих читалаца огранка у Заблаћу
- Награђивање највреднијих читалаца огранка у Пријевору
- *Бескрајна прича – читамо наглас за вас*, програм читања бајки предшколцима
- Награђивање највреднијих читалаца огранка у Прељини
- *Зашто сам живео само један сат*, промоција романа Виктора Давидовића
- *Јермени у Чачку*, промоција књиге Маријане Матовић
- *Умро сам у петак*, промоција књиге Ненада Гугла
- *Прича из саване*, промоција књиге Николете Новак
- Промоција наградног конкурса *Европски дневник*
- *Глас библиотеке*, промоција 23. броја стручног часописа
- Промоција издавачке делатности Народне библиотеке „Вук Караџић“ из Крагујевца
- *Библиотеке као грађевине*, предавање Соње Бокун
- *Књига изненађења*, обележавање Дана библиотеке
- *Срби 1903-1914*, промоција књиге, уредник проф. др Милош Ковић
- *Спомени, дужи од живота*, промоција књиге Милоја Стевановића
- *La Linea*, промоција збирке поезије Ане Ранђић поводом свечаног отварања 55. Дисовог пролећа
- *Стихом изнутра*, вече посвећено наставницима који пишу песме
- *Весела вештица Ника*, промоција књиге Леле Стојановић и обележавање Дана дечје књиге, програм Дечјег одељења
- *У армираним слоговима*, промоција издања Градске библиотеке
- *Из срећне републике*, промоција књиге поезије Петра Матовића
- *Затвореник у ружси*, представљање изабраних дела Драгана Колунџије
- *Библио-колаж*, програм за основце у пет основних школа (организација Матична служба)
- *Библиогенијаци*, квиз за предшколце (програм Дечјег одељења)

- *И опет ми душа све о теби сања*, музичко-поетско вече поводом обележавања 150 година од рођења Алексе Шантића
- У сарадњи са Канцеларијом за младе организован инфо дан о програму Еразмус плус за младе. Овим програмом је обележен Дан Европе.
- Научни скуп о Браниславу Брани Петровићу
- *Космос се из пупка рађа*, промоција књиге *Убери ме Јоване Маројевић*
- Представљање лауреата и издања 55. Дисовог пролећа у Српском књижевном друштву у Београду
- *Страни песници на Дисовом пролећу* (Словенија и Кипар)
- *Млади у Дисовом завичају*, уручење награда за литерарне радове освојених на конкурсима за ученике основних и средњих школа
- *Са једне обале на другу*, завршно вече Дисовог пролећа.
- *Слободни, али на земљи*, представљање тинејџерског романа „Плава“ завичајне ауторке Магдалене Миковић
- *Страхови, њихово порекло, природа и како их превазићи*, предавање проф. Љубомира Ерића
- *Гастрономад – трбухом за духом*, промоција књиге и презентација Ненада Гладића чиме је Библиотека учествовала у манифестацији Дани европске баштине
- *Дечји октобар у Библиотеци – моје је право да живим срећно и здраво*, групне посете предшколаца и ученика основних школа
- У друштву Николете Новак, гостовање писца за децу
- *Са Библиотеком до првих награда*, свечано уручење награда са 30. Фестивала хумора за децу у Лазаревцу
- *Не прљај језик*, трибина за младе о вербалном насиљу
- *Кроз објектив Воја Пештерца*, промоција издања Градске библиотеке
- Предавање проф. др Бошка Сувајића 200 година Српског рјечника
- *Чачански песнички хоризонти*, књижевно вече организовано у сарадњи са Књижевним клубом Драгослав Грибић

II Изложбе (10)

- *(Не)озбиљни Нушић*, изложба поводом 80 год. од смрти Бранислава Нушића
- *Штампана реч 2017*, изложба чачанског издаваштва
- *Канада и Аустралија*, изложба у оквиру Циклуса изложби мање заступљених књижевности, аутори Наташа Кривачевић Поповић, Снежана Планић, Душица Цибралић, Бранислава Видојевић
- *Мој живот није протеко залуду*, изложба посвећена јубилеју 150 година од рођења Алексе Шантића у Позајмном одељењу
- 22. *Пролећни анализи под називом Уметност и стварност* организован у сарадњи са Домом културе
- *Коктел од знања*, завршна изложба манифестације „Лето у Библиотеци“
- *Владета Јеротић 1924 - 2018*, изложба књига у Позајмном одељењу

- *Сећање на ратнике Пријевора и Видове 1912-1918*, изложба поводом стогодишњице завршетка Великог рата, аутори Снежана Планић и Наташа Кривачевић Поповић
- *Библиотеке Моравичког округа*, заједничка изложба 11 библиотека отворена током БДС конференције у Чачку, аутори Марија Радуловић, Тања Вуковић, Дубравка Илић
- Градска библиотека је представљена на заједничкој изложби *Европска година културног наслеђа* у Народном музеју у Београду

III Радионице за децу и младе (26)

- Зимска радионица енглеског језика за ученике 3. и 4. разреда, водиле Јадранка Матијевић из Едукативног центра *Бумеранг* и Невена Петковић (9)
- *Мој завичај – упознавање са знаменитостима града Чачка из угла туристичког водича*, радионицу водио проф. географије Владимира Мајсторовић (1)
- *Занимљива географија*, радионицу водио проф. Владимир Мајсторовић (1)
- *Психолошка радионица*, водила психолог Јасмина Кандић Шипетић (4)
- *Креативно лето у Мрчајевцима*, радионицу водила библиотекар Бранислава Видојевић (4)
- *Новинарска радионица*, водила новинар Зорица Лешовић (4)
- Језичка радионица *Како је ваљано постало cool*, водиле библиотекари Марија Радуловић и Тања Вуковић (2)
- Радионица за децу о циљевима одрживог развоја *Како ће изгледати наша будућност*, у сарадњи са Народном библиотеком у Пожеги

IV Друге активности (избор)

- Кратак филм *170 година Библиотеке у Чачку*, аутори Марија Радуловић, Љубиша Ђирковић и др Богдан Трифуновић
- Акција *Са друге стране корица*, наставак снимања трејлера као препорука за читање и емитовање на локалним телевизијама. Снимљени су трејлери за књиге *Тунел Ернеста Сабата* и *Мој Муж Румене Бужаровске*.
- Хуманитарне акције продаје књига и украсних предмета насталих на летњим радионицама

V Учешће Библиотеке на фестивалима и сајмовима (10)

- Промоција 23. броја *Гласа библиотеке* у Београду на Трећем фестивалу хуманистике, културе и уметности. Часопис представили уредник др Богдан Трифуновић и члан редакције др Дејан Вукићевић.
- Учешће у истраживању Завода за проучавање културног развитка на тему *Модели локалних културних политика као основа за повећање културне партиципације*
- Дисово пролеће на фестивалу *Тргни се! Поезија!*
- Градска библиотека на Сајму књига у Гучи
- 49. *Драинчеви књижевни сусрети*
- 30. Међународни фестивал хумора за децу, Лазаревац

- Учешће на Међународном фестивалу сликовница *Чигра*
- Промоција издања 55. Дисовог пролећа на 63. Међународном сајму књига у Београду
- Учешће чачанских библиотекара у неколико програма на штанду Амбасаде САД и Библиотекарског друштва Србије током Сајма књига у Београду као и осмишљавање квиза за посетиоце Сајма из познавања америчке књижевности.
- Промоција акције *Са друге стране корица* на Сајму књига у Београду у програму *Дигиталне технологије за популаризацију читања код деце и младих*.

ОСТВАРЕНА И НАСТАВЉЕНА САРАДЊА

Удружење Покрет за децу Три плус, Канцеларија за младе, Портал Бистро, ИК Клио, Трећи Трг, Српско књижевно друштво, Едукативни центар Бумеранг, Књижевни клуб Драгослав Грубић, Регионални центар за професионално развој запослених у образовању, Национална служба за запошљавање, Удружење Чачана у Београду, Атомска бања Горња Трепча, Београдски сајам, Центар за визуелна истраживања „Круг”, Аутопревоз, Центар за социјални рад, Окружни затвор, Општа болница...

Настављена је одлична сарадња са свим локалним и регионалним медијским кућама, установама културе у Чачку, Туристичком организацијом Чачак, предшколским установама, основним и средњим школама, јавно-комуналним предузећима и општинским библиотекама у Гучи, Ивањици и Горњем Милановцу.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Градска библиотека је у 2018. години објавила осам публикација, радом запослених којима издавачка делатност није примарна радна обавеза, што је уз смањен број запослених значајан успех установе.

- Стручни часопис за библиотекарство *Глас библиотеке* бр. 23, уредник др Богдан Трифуновић
- Кatalog изложбе *Штампана реч 2017*, аутори Тамара Јанковић, Тијана Бежанић и Оливера Недељковић
- Лист *Дисово пролеће* бр. 49, уредник Оливера Недељковић
- Књига лауреата Дисове награде Ђорђа Нешића *Сунце и лед*
- Кatalog изложбе посвећене лауреату *Дим и прашина* Маријане Матовић
- Кatalog изложбе *Лето у библиотеци 2018* „Коктел од знања“
- *Фотографије*, монографија Војислава Воја Пештерца
- Књига добитника награде „Млади Дис“ Далибора Томасовића *Онисм*

Поред издања Библиотеке запослени су као аутори или коаутори потписали већи број монографских издања, текстова и чланака у периодици током 2018. године.

ПРОЈЕКТИ

Пројекти Библиотеке у 2018. години:

1. **Дисово пролеће** (суфинансирано од стране Министарства за културу и информисање са 300.000 динара)
2. **Функционисање Матичне службе** (суфинансирано од стране Министарства за културу и информисање са 400.000 динара)
3. **Умрежавање сеоских огранака Градске библиотеке у Чачку и успостављање аутоматизоване позајмице у COBISS систему** (суфинансирано од стране Министарства за културу и информисање са 500.000 динара)
4. **Набавка рачунарске опреме за нову зграде Градске библиотеке Чачак** (финансирано од стране Министарства за културу и информисање са 481.900 динара)
5. **Отворена библиотека Чачка** (настављена реализација пројекта, у сарадњи са Порталом „Бистро“ и предузећем „Атриум“ Прељина постављена је отворена полица са књигама на градском купалишту на Западној Морави током лета 2018)
6. Библиотека је узела веома активно учешће у пројекту Библиотекарског друштва Србије „Књиге повезују људе“ који је реализован током Сајма књига у Београду, октобар 2018, када је већи број запослених Библиотеке био ангажован као аутори публикација, предавачи или учесници у програмима.
7. Од 2018. године Библиотека је партнери у пројекту „Несигурина прошлост – Timeline 1991-2015“, који води „Ебарт новинска документација“ доо Београд, а други партнери су новинска кућа „НИН“ Београд, чији је циљ дигитално представљање најважнијих догађаја у новијој историји Србије путем интернет платформе.

РАД ОДЕЉЕЊА И СЛУЖБИ БИБЛИОТЕКЕ

ПОЗАЈМНО ОДЕЉЕЊЕ ЗА ДЕЦУ – ДЕЧЈЕ ОДЕЉЕЊЕ

Позајмно одељење за децу или Дечје одељење Библиотеке ради сваким радним даном од 7,30 до 19 часова у две смене, као и суботом од 8 до 13 часова, са читаоцима млађим од 15 година. У току 2018. године у Дечјем одељењу радиле су библиотекарке Маријана Лазић, Јелена Дуковић, Ана Станојевић, док је као замена радила и Невена Петковић, дипломирани библиотекар.

Статистика Дечјег одељења у 2018. години

Опис	2018.
Чланови	2028.
Издатих публикација	39.384
Услужених	13.619

корисника	(2.738 услужених ван књижног фонда)
Приновљених публикација	1.045
Расходованих	138

Стручно усавршавање

Радници Дечјег одељења у току 2018. године наставили су обавезно стручно усавршавање у циљу даљег унапређења свог стручног рада, односно рада са корисницима.

- учешће библиотекара на семинару „Мобилност ка промени“ у организацији ПУ „Моје детињство“ у вртићу „Мали капетан“ (Јелена Дуковић, Маријана Лазић и Невена Петковић)
- радни састанак са представницима ПУ „Радост“ о сарадњи у 2018. год.
- радни састанак са представницима ПУ „Моје детињство“ о сарадњи у 2018. год.
- учешће библиотекара на скупштини Подружнице МО Библиотекарског друштва Србије у Гучи (Јелена Дуковић и Маријана Лазић)
- учешће на стручном скупу „Библиотеке у културном животу Србије“ у Краљеву (Маријана Лазић)
- одлазак на 63. Међународни сајам књига у Београд (Јелена Дуковић, Маријана Лазић и Невена Петковић)
- учешће на семинару „Алатке у руке – креирање и анимација уз помоћ ИКТ мајстор(иј)а“ (аутори и реализацијатори семинара : библиотекари Виолета Ђорђевић и Јасна Бркић ; семинару присуствовала Јелена Дуковић)
- учешће на семинару „INELI Balkans – библиотечка мрежа као пример културне дипломатије“ (аутори семинара : библиотекари Беба Станковић и Даниела Скоковић ; семинару присуствовала Маријана Лазић)
- учешће на семинару „Прелазак на COBISS3 / Каталогизацију са нормативном контролом“ (аутор семинара : Милорад Вучковић ; семинару присуствовала Јелена Дуковић)
- учешће библиотекара Маријане Лазић на XV конференцији Библиотекарског друштва Србије у Чачку
- присуство библиотекара Јелене Дуковић, Ане Станојевић и Невене Петковић на XV конференцији Библиотекарског друштва Србије у Чачку.

Објављени радови

Радници одељења коаутори су изложбе и каталога изложбе „Коктел од знања“.

Културно-просветни рад

- Културно-просветни рад Дечјег одељења заснива се на организованим посетама деце узраста до 15 година одељењу и Библиотеци, као и посетама библиотекара вртићима и школама на подручју Општине Чачак, у циљу популаризације књиге и читања, организације радионица, програма, посета писаца за децу и промоција књига. Дечје одељење има два редовна програма, „Читам и растем“ и „Бескрајна прича-читамо наглас за вас“ који су усмерени на најмлађе и њихово одрастање уз књигу и читање. Током 2018. године више десетина ових програма приређено је у Библиотеци и у вртићима у Чачку. Такође је последњих година актуелан и посебно осмишљен квиз за предшколце „Библиогенијалци“, који су чачански библиотекари осмислили за децу предшколског узраста у циљу развоја њихових знања и вештине читања кроз

забаву и игру. Кроз овај квиз током пролећа и јесени у 2018. години прошле су све предшколске групе предшколских установа на територији Града Чачка.

- школска слава Свети Сава у Дечијем одељењу обележена је пригодном изложбом и сниженом ценом чланарине (уписано је 16 нових чланова);
- Дечје одељење организује и низ радионица током 2018. године (радионица енглеског језика, израда предмета од филца, дугогодишња серија летњих радионица „Лето у библиотеки“ о познавању завичаја и географије, уз завршну изложбу у септембру 2018. „Коктел од знања“), за које се ангажују и спољни стручни сарадници, уз активно учешће самих библиотекара.
- поводом Светског дана деције књиге (2. април) Библиотека је организовала дружење основаца са познатом књижевницом за децу Лелом Стојановић у ОШ „Ратко Митровић“ и ОШ „Танаско Рајић“,
- гостовање писца за децу Николете Новак у оквиру обележавања Дечије недеље у вртићима „Сунце“, „Бамби“, „Мали капетан“, Гимназијон и ОШ „Милица Павловић“.

ПОЗАЈМНО ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОДРАСЛЕ ЧИТАОЦЕ

Позајмно одељење најфрејментније је одељење установе и најчешће коришћено од стране библиотечких корисника у граду, који су старији од 15 година. Ово одељење ради сваким радним даном у две смене, од 7,30 до 19 часова, као и суботом. Запослени у Одељењу вршилу су контролу рада Интернет клуба Библиотеке у 2018. години. Више пута током године опомињани су несавесни читаоци (путем телефонских опомена враћено је око 3.400 књига). У децембру 2018. спаковане су књиге за селидбу из три Депоа, као и одређен број књига из Позајмног одељења.

У Одељењу је распоређено четворо радника (по двоје у смени, библиотекар са ВСС и књижничар са ССС): библиотекари Биљана Раичић и Душица Брковић, књижничар Душица Цибралић и књижничар Милица Стовораг. Током 2018. године повремено су у овом одељењу радили Марина Белић, дипломирани професор српског језика и књижевности, и Никола Пеулић, дипломирани филолог-србиста.

Статистика Позајмног одељења у 2018. години

Опис	2018.
Чланови	2.828
Издатих публикација	113.929
Услужених корисници	34.217+4.500 (+5.000 корисника Интернет клуба)
Приновљених публикација	3.280
Расходованих	280

Стручно усавршавање

- Биљана Раичић присуствовала је XII Стручно-научном скупу БИБЛИОНЕТ који је био одржан у Библиотеци Матице српске у Новом Саду, Тема скупа, *Рукописна и стара штампана књига* (јун).

- Биљана Раичић присуствовала је Форуму Библиотекарског друштва Србије, који је одржан у Библиотеци шабачкој. Тема овог окупљања били су платни разреди у култури (септембар).
- У Библио-кутку Градске библиотеке одржан је семинар под називом *Библиотечка мрежса као пример културне дипломатије*. Присуствовали су Душица Брковић, Душица Цибралић и Милица Стовораг. Предавачи на семинару су били библиотекари Даниела Скоковић из Пожеге и Беба Станковић из Народне библиотеке Србије (септембар).
- Душица Цибралић, Милица Стовораг и Биљана Раичић присуствовале су скупштини Подружнице МО БДС која је одржана у Гучи. Том приликом посетиле су и основну школу у Горачићима (септембар).
- Биљана Раичић присуствовала је стручном скупу *Библиотеке у културном животу Србије*, скуп је одржан у библиотеци *Стефан Првовенчани*, у Краљеву (октобар).
- Биљана Раичић била је полазник семинара *Алатке у руке*, семинар је одржан у Регионалном центру за професионални развој запослених у Чачку. Предавачи су били Виолета Ђорђевић и Јасна Бркић, библиотекарке дечијег одељења Библиотеке града Београда (новембар)
- У Чачку је одржана XV међународна конференција Библиотекарског друштва Србије. Сви запослени библиотеке били су присутни на конференцији (децембар).

Културно-просветни рад

ИЗЛОЖБЕ:

- Изложба *Неозбиљан Нушић* постављена је поводом 80 година од смрти чуvenог комедиографа Бранислава Нушића. Аутори изложбе су библиотекар Душица Брковић и књижничар Милица Стовораг, у програму је учествовао и глумац Баћко Букумировић. Изложбу је посетило преко 250 ученика основних и средњих школа, библиотекарка Душица Брковић је ученицима говорила о животу и делу Бранислава Нушића (јануар-фебруар).
- Изложба посвећена књижевностима Аустралије и Канаде. Аутори изложбе библиотекар Наташа Поповић, књижничар Душица Цибралић, књижничар Бранислава Видојевић и књижничар Снежана Планић. Изложбу је отворила професор Ивана Кузмановић, у програму учествовали студенти Високе школе техничких струковних студија у Чачку (март).
- Поводом 150 година од рођења Алексе Шантића у *Позајном одељењу* постављена је изложба *Мој живот није протек'о залуду*. Аутори изложбе Душица Брковић и Биљана Раичић. Изложбу је отворила Ана Ранђић, професор чачанске Гимназије, стихове говорила Дуња Крсмановић, ученица ОШ „Филип Филиповић“, програм водиле Душица Брковић и Биљана Раичић. Изложбу је посетило око 400 предшколаца, ученика основних и средњих школа, приликом поменутих посета библиотекарке Душица Брковић и Биљана Раичић упознале су ученике са животом, радом и делима Алексе Шантића (мај).
- У Одељењу за одрасле читаоце отворена изложба *С једне обале на другу*, посвећена добитнику Дисове награде Ђорђу Нешићу. Аутор изложбе и каталога под називом *Дим и прашина је мр* Маријана Матовић (мај-јун).
- У Одељењу за одрасле читаоце постављена је изложба посвећена преминулом психијатру, ерудити, књижевнику Владети Јеротићу 1924-2018. Аутор изложбе Душица Цибралић (септембар).

- Испред Одељења за одрасле читаоце, на платоу Дома културе, постављена је изложба *Коктел од знања*, синтеза најбољих ученичких радова, полазника шест различитих радионица, одржаних у току манифестације *Лето у Библиотеци*. Модератори су били библиотекари Душица Брковић и Маријана Лазић. Гост Милоје Радовић – песник, писац за децу, библиотекар из Краљева (септембар).
- Током 2018. године у *Позајмном одељењу* постављене су и изложбе књига које су добијене поклоном, откупом Министарства Републике Србије, редовним набавкама, као и набавком на Београдском Сајму књига. Поставке су реализоване запослене у Позајмном одељењу за одрасле читаоце.

Књижевне вечери и промоције:

- Поетско – музичко вече, *И опет ми душа, све о теби сања*, посвећено Алекси Шантићу, одржано је у дворишту чачанске Гимназије. Аутори вечери Душица Брковић и Биљана Раичић. У програму је учествовао хор чачанске Гимназије, којим је дириговала Миранда Јаневска, Шантићеве стихове су казивали ученици Гимназије. Гост – Бранислав Лечић, глумац (мај).
- Биљана Раичић учествовала је у промоцији књиге *Умро сам у петак*, аутора Ненада Гугла (фебруар)
- Биљана Раичић била је организатор и модератор трибине о вербалном насиљу *Не прљај језик!* Учесници трибине били су ученици Гимназије, Јасмина Кандић Шипетић, специјалиста медицинске психологије, психотерапеут и Наташа Васиљевић, професор филозофије и медицинске етике (октобар)
- Биљана Раичић била је члан Организационог одбора XV међународне конференције Библиотекарског друштва Србије, као и модератор четврте сесије у оквиру поменуте конференције (децембар).
- Биљана Раичић, Душица Брковић и Марина Белић, организовале су заједно са члановима Клуба креативаца хуманитарне акције *Књиге за храброг Марка*. Током ових акција прикупљен је новац за лечење Марка Обренића (септембар и октобар).

РАДИОНИЦЕ:

- Током јула месеца у *Библио-кутку* Градске библиотеке Владислав Петковић Дис одржана је четвородневна психолошка радионица за ученике средњих школа. Предавач је била Јасмина Кандић Шипетић, специјалиста медицинске психологије, психотерапеут. Иницијатор и организатор радионице била је Биљана Раичић, модератори радионице биле су Марина Белић и Биљана Раичић (14 полазника).
- У *Дечијем одељењу* током августа месеца одржана је четвородневна новинарска радионица. Полазници радионице били су ученици средњих чачанских школа. Предавач је била Зорица Лешовић Станојевић, дипломирани политиковолог и новинар. Координатори и реализацијатори радионице биле су Биљана Раичић, Душица Брковић и Марина Белић (12 полазника).

ОРГАНИЗОВАНЕ ПОСЕТЕ:

Током 2018. године Позајмно одељење за одрасле читаоце посетило је близу 1000 предшколаца, ученика основних и средњих школа заједно са својим наставницима и професорима. Одељење су посетили предшколци из ПУ *Радост* и ПУ *Моје детињство*, ученици ОШ *Ратко Митровић*(као и издвојена одељења поменуте школе у Паковрађу и Парменцу), *Милица Павловић*, *Филип Филиповић*, *Вук Каракић*, *Свети Сава*, *Драгиша*

Мишиовић и ученици Гимназије, средње Медицинске школе, Економске, Машинарске, Техничке и Прерхамбено-угоститељске школе. Током посете библиотекари су упознали ученике и њихове професоре са радом и књижевним фондом.

ПОСЕТЕ РАДНИКА ОДЕЉЕЊА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И МАНИФЕСТАЦИЈАМА:

- Књижничари Душица Цибралић и Милица Стовораг посетиле су библиотеку у Гучи и упознале се са радом и фондом Библиотеке.
- Књижничар Милица Стовораг посетила је, са делом колектива, манифестацију Нушићијада и библиотеку „Светислав Вуловић“ у Ивањици.
- Књижничари и библиотекар Позајмног одељења током октобра месеца посетили су 63. Међународни београдски сајам књига.

ОДЕЉЕЊЕ СТРУЧНЕ КЊИГЕ И РЕФЕРЕНСНЕ ЗБИРКЕ

Одељење стручне књиге и референсне збирке (скраћено Научно одељење) представља највреднију целину референсне збирке књига и других научних и стручних публикација у општини Чачак. Ово одељење баштини и најзначајнију библиотеку целину Моравичког округа, легат Миливоја и Божидарке Филиповић са 3.000 изузетно очуваних књига објављених од прве половине 19. века до 1941. године. У Научном одељењу током 2018. године радила су два радника, мр Маријана Матовић и Мирко Дрманац. Њих двоје су и чланови редакције часописа „Глас библиотеке“, а Маријана Матовић и часописа „Дисово пролеће“. Маријана Матовић је и председник матичне комисије за доделу стручних звања Библиотеке. Одељење ради сваким радним даном у две смене, од 7,30 до 19 часова, као и суботом од 8 до 13 часова.

Статистика Одељења у 2018.

Опис	2018.
Издатих публикација	3.502
Услужених корисника	2.925
Приновљених публикација	698
Расходованих	

Током 2018. године настављен је рад на међубиблиотечкој позајмици, са преко 60 захтева позајмице књига из других библиотека или корисника чачанске Библиотеке. На овај начин се разменило преко 100 публикација унутар мреже библиотека Србије. Грађа се све више размењује и у дигиталном облику (скенирани делови публикација).

Стручно усавршавање радника Научног одељења у 2018. години

- Маријана Матовић похађала је курс **Прелазак на COBISS3/Каталогизацију са нормативном контролом** који је водио Милорад Вучковић из Народне библиотеке Србије.

- Маријана Матовић присуствовала је акредитованом семинару Библиотеке града Београда под називом „АЛАТКЕ У РУКЕ – креирање и анимација прича уз помоћ ИКТ мајстор(иј)а“. Аутори семинара и предавачи биле су Јасна Бркић и Виолета Ђорђевић (Дечје одељење БГБ).
- Радници Одељења присуствовали су 15. међународној конференцији Библиотекарског друштва Србије у Чачку 13-14. децембра 2018.
- Мирко Дрманац добио је стручно звање виши библиотекар 20. децембра 2018.

Стручни и културно-просветни рад

- У оквиру манифестације „Штампана реч 2017“ Маријана Матовић, аутор монографије *Јермени у Чачку: 1885-1950*, и Народни музеј као издавач добили су Награду „Даница Марковић“ за најбољи издавачки подухват у 2017. години.
- Мирко Дрманац водио је промоцију књиге „Срби 1903-1914: историја идеја“ 9. марта у Сали Скупштине града.
- У петак, 16. марта, у Малој сали Дома културе у Чачку представљена је монографија Милоја Стевановића *Спомени, дужи од живота* (Београд: М. Стевановић, 2017). Вече је водила Маријана Матовић.
- Мирко Дрманац припремио је песму лауреата Ђорђа Нешића „Сунце и лед“ за музичко извођење 25. маја у програму Дисовог пролећа, коју су извели вокални солиста Мина Матијашевић уз клавирску пратњу Дејана Вучићевића.
- У петак, 25. маја, у оквиру главног програма „Дисовог пролећа“, испред Одељења за одрасле читаоце Градске библиотеке отворена је изложба Маријане Матовић *Дим и прашина*, посвећена Ђорђу Нешићу (истоимени пратећи каталог са осталим издањима Библиотеке промовисан је у Српском књижевном друштву у Београду 21. маја), којој је присуствовао и награђени песник.
- У оквиру свечане академије поводом обележавања 1. октобра, Дане ослобођења Чачка у Другом светском рату, Мирко Дрманац одржао је предавање у Малој сали Дома културе.
- У четвртак, 4. октобра, у Малој сали Дома културе представљена је монографија *Фотографије: Војислав Војо Пештерац* (Чачак, 2018). Водитељ промоције под називом **Кроз објектив Воја Пештерца** била је Маријана Матовић.

Објављене публикације и радови

- Мирко Дрманац је објавио рад „Стручни библиотекарски часопис Заједница библиотека 1970-1997“ у часопису „Библиотекар“ бр. 2 (2018).
- Маријана Матовић објавила је рад *Недељко П. Гиздавић, професор и писац* у Зборнику радова Народног музеја Чачак XLVII (стр. 31-70).
- Мирко Дрманац објавио је рад „Дан српског народног Вазнесења“ у „Чачанском гласу“ бр. 39 (2018).
- Маријана Матовић објавила је у *Чачанском гласу* (год. LXXXV, бр. 45, стр. 14) текст *Поводом 145-годишњице рођења Надежде Петровић (1873-2018), 115-годишњице оснивања Кола српских сестара (1903-2018) и 100-годишњице завршетка Првог светског рата (1918-2018): Коло српских сестара – снага доброте*, са фотографијама Надежде Петровић, Делфе Иванић и Савке Суботић.
- Маријана Матовић је објавила рад *Стручна обрада маргиналија Миливоја Филиповића – примери из праксе*, Глас библиотеке (23/2017), стр. 7-18.

ЗАВИЧАЈНО ОДЕЉЕЊЕ

Завичајно одељење Библиотеке у Чачку већ деценијама ради на прикупљању, обради, чувању и промоцији књижне и некњижне грађе, усмене баштине, аудио-визуелног материјала и других видова културног наслеђа Чачка и околине. У ово наслеђе улазе публикације чачанских аутора, књиге и публикације о Чачку, грађа настала у нашем граду и слично. Завичајно одељење је у 2018. години радило са са два стално запослена радника, вишем библиотекаром Оливером Недељковић и библиотекаром Тијаном Бежанић, док је на привременим и повременим пословима у Завичајном одељењу радила дипломирани библиотекар Тамара Јанковић.

Завичајно одељење ради сваког радног дана од 7,30 до 14,30 часова.

Статистика Одељења у 2018.

Опис	2018.
Издатих публикација	2.272
Услужених корисника	461
Приновљених публикација	458 + 129 позивница, 14 програма, 419 исечака из новина, 57 плаката
Расходованих	0

Стручни и културно-просветни рад

Фонд Завичајног одељења користио је укупно 461 корисник. Коришћено је укупно 2. 272 публикације: 998 монографских (703 књиге и 295 јединице некњижне грађе) и 1.274 серијских публикација (1.042 броја новина и 232 часописа). На основу захтева упућених Завичајном одељењу, електронским путем су пружене бројне разноврсне услуге корисницима из разних делова Србије и иностранства. Истраживање су тематски различите области, израђивање су мале библиографије, скенирана потребна грађа и упућивана на адресе корисника.

Набавка грађе: У току 2018. године веома пажљиво је праћена издавачка продукција како би публикације за Завичајно одељење биле благовремено набављене. Приновљено је 458 монографских публикација (22 публикације набављене су куповином, 184 поклоном аутора и институција, 6 публикација су сопствена издања, а путем обавезног примерка набављено је 248 публикација) и 81 годиште серијских публикација (набављено путем обавезног примерка и поклона).

У децембру 2018. године, Библиотека је од антиквара Срђана Стојанчева откупила драгоцен и јединствен споменар који је припадао Мари Пандуровић. У њему се налази аутограф песме Лепота Владислава Петковића Диса. Тиме се у Завичајном фонду по први пут нашао оригинал једног Дисовог рукописа.

Обрада грађе: У Cobiss3 систем унето 871 записа за Завичајно одељење (527 за монографске публикације и за 344 годишта серијских публикација, док је за 593 годишта која су већ унета у локалну базу у периоду 2013-2016. извршена промена локацијских података и штампање налапеница за сваки број). Креирано је 105 чланака и тематских

бројева часописа Градац. Обрађено је 57 фотографија, инвентарисано 136 позивница, 16 програма и 372 новинска исечка.

Током 2018. године настављен је рад на попуњавању завичајне периодике. У овој години фокус је био на набавци бројева школских листова који недостају (набављено је 19 годишта).

У марту 2018. године фонд Завичајног одељења је допуњен публикацијама које је поклонила Весна Ковачевић, кћерка преминуле мр Јелене Ковачевић. Након што су библиотекари Завичајног одељења детаљно прегледали обимну грађу уступљену Библиотеки као поклон, за одељење су преузете монографске и серијске публикације које су задовољавале критеријуме завичајности, а до сада су недостајале у овом фонду.

У фебруару 2018. године одржана је манифестација „Штампана реч 2017.” у организацији запослених радника Завичајног одељења, којој је претходило темељно сакупљање публикација чачанских издавача. Традиционалну изложбу „Штампана реч” свечано је беседом отворила Ковиљка Летић, историчар и публициста. Награда „Исаило А. Петровић” додељена је Миленку Савовићу, а добитници Nagrade „Даница Марковић” су Маријана Матовић и Народни музеј Чачак, издавач публикације награђене у обе категорије *Јермени и Чачку : 1885-1950*. У оквиру манифестације уприличена су четири програма: 9. фебруара је представљена књига *Јермени и Чачку : 1885-1950* аутора Маријане Матовић (у саорганизацији са Народним музејом); 14. фебруара промовисан је роман Ненада Гугла *Умро сам у петак*; 21. фебруара представљен је 23. број стручног часописа Глас библиотеке; 28. фебруара чачанска Библиотека је угостила Народну библиотеку „Вук Каракић” из Крагујевца и том приликом представљена је богата издавачка делатност ове установе. За најмлађе читаоце Градске библиотеке организовано је читање прича у дневним терминима, уз учешће библиотекара Дечијег одељења. Представљање романа Ненада Гугла водила је Тијана Бежанић, а улогу модератора током промоције новог броја часописа „Глас библиотеке“ имала је Тамара Јанковић.

Тамара Јанковић и Тијана Бежанић су у марта 2018. године започеле пописивање обимне грађе која је преузета од Јелене и Милана Кувекаловића, деце рано преминулог физичара Драгана Кувекаловића.

У априлу 2018. године библиотекари Оливера Недељковић и Тијана Бежанић су на позив завичајне ауторке Емилије Вишњић учествовале у промоцији књиге *Дођоше и оставиши траг у Дому ученика у Чачку*. Том приликом публици је представљен рад Завичајног одељења и значај промовисане публикације за културну баштину Чачка.

У априлу и мају, Оливера Недељковић је уређивала 49. број *Дисовог пролећа*, бавила се лектуром и коректуром ове и других публикација које су објављене у оквиру 55. *Дисовог пролећа*.

У оквиру обележавања века и по од оснивања Читалишта у Ивањици, Оливера Недељковић је 26. августа говорила о монографији ивањичке Библиотеке *Листови на ветру* Емилијана Протића, а 31. августа је са др Богданом Трифуновићем, Савом Стијеповићем и Владаном Матијевићем учествовала на 49. Драинчевим сусретима, које организује Народна библиотека *Раде Драинац* у Прокупљу, говорећи о књижевним везама између Чачка и града домаћина.

У септембру је Оливера Недељковић учествовала у припреми за штампање збирке *Onism* Далибора Томасовића, добитника Nagrade *Млади Дис*.

За потребе пројекта Библиотекарског друштва Србије *Књиге повезују људе* којим су биле предвиђене многобројне активности на 63. Међународном београдском сајму књига, Тамара Јанковић и Тијана Бежанић припремиле су *Библиографију превода америчке књижевности на српски језик : књиге : 2015-2018.* након добијеног исписа који је урадила

Емина Чано Томић, колегиница из Народне библиотеке Србије. За веома кратко време обављен је захтеван и обиман посао.

На Међународном београдском сајму књига који је одржан од 21. до 28. октобра 2018. године, Тијана Бежанић је као модератор учествовала у промоцијама тематског броја *Градца* посвећеног Џеку Керуаку и књиге *Џек Керуак и Ален Гинсберг : изабрана писма у организацији Библиотекарског друштва Србије*.

Као члан Библиотекарског друштва Србије, Тијана Бежанић је повремено преводила мање текстуалне прилоге за потребе самог Друштва.

Библиотекари Завичајног одељења током целе 2018. године сарађивали су са проф. Слободаном Николићем, који припрема антологију књижевног стваралаштва ученика и професора чачанске Гимназије. Темељно су истраживани биографски подаци аутора заступљених у завичајном фонду и прављени спискови стваралаца који ће бити заступљени у поменутој публикацији.

И ове године настављена је успешна сарадња са Љубишом Папићем из DQM центра, при чему је договорено преузимање часописа *Communications in dependability and quality management : an international journal* у издању поменутог центра који до сада није био део фонда Завичајног одељења.

Оливера Недељковић је по позиву Регионалног центра за таленте, била члан жирија на Републичком такмичењу из српског језика и књижевности.

Објављене публикације и радови

- Штампана реч 2017 : каталог 19. изложбе чачанског издаваштва / [аутор изложбе и каталога] Тамара Јанковић, Тијана Бежанић, Оливера Недељковић. - Чачак : Градска библиотека "Владислав Петковић Дис", 2018 (Чачак : Мултиграф 032). - 7 стр. : илустр. ; 21 cm
- Библиографија српских речника Дејана Вукићевића / Тијана Т. Бежанић, Тамара Ђ. Јанковић. - Приказ књиге: Дејан Вукићевић. Библиографија српских речника. Београд, 2016.
У: Библиотекар. - ISSN 0006-1816. - Год. 60, бр. 1 (2018), стр. 131-134.
- BIBLIOGRAFIJA prevoda američke književnosti na srpski jezik : knjige : 2015-2018. / Tamara Janković ... [et al.]. - Beograd : Bibliotekarsko društvo Srbije, 2018 (Čačak : Atelje Jureš). - 205 str. ; 24 cm
- Раднички листови у збирци завичајне периодике Градске библиотеке "Владислав Петковић Дис" у Чачку / Тамара Јанковић. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија: стр. 139. - Сажетак ; Summary.
У: Глас библиотеке. - ISSN 0353-7595. - Бр. 23 (2017[шт. 2018]), стр. 117-140.
- Прилози за чачанску библиографију : издавачко-штампарска продукција 2016. / Тијана Бежанић. - Напомене и библиографске референце уз текст
У: Глас библиотеке. - ISSN 0353-7595. - Бр. 23 (2017[шт. 2018]), стр. 143-213.
- Дисови успони : Ксенија Атанасијевић о поезији Владислава Петковића Диса / Оливера Недељковић.
У: Дисово пролеће. – ISSN 0351-0417. – Бр. 49 (8-25. маја 2018), стр. 17.
- Посао у рају / Оливера Недељковић. - Приказ књиге: Анхел Естебан: Писац у свом рају: тридесет великих писаца који су били библиотекари, Београд, 2016. - Напомене и библиографске референце уз текст
У: Глас библиотеке. - ISSN 0353-7595. - Бр. 23 (2017[шт. 2018]), стр. 111-114.

Стручно усавршавање

У периоду од 5. до 9. марта 2018. године библиотекари Оливера Недељковић и Тијана Бежанић похађале су курс *Употреба програмске опреме COBISS3/Каталогизација – напредни курс* који су успешно завршиле добијањем лиценци B1, B2, SER, C, што им је омогућило обраду некњижне грађе и серијских публикација, као и анализку саставних делова и чланака.

Тамара Јанковић похађала је курс *Употреба програмске опреме COBISS3/Каталогизација – напредни курс* у Народној библиотеци Србије у периоду од 22–26. октобра. Применом стеченог знања, овај библиотекар моћи ће да креира библиографске записи за серијске публикације које нису унете у базу, да их редигује и да ради аналитичку обраду.

Тамара Јанковић и Тијана Бежанић су присуствовале Научном скупу *Прилози за поетику Бранислава Петровића* који је одржан 10. маја. Оливера Недељковић је, уз одговарајућу видео-презентацију засновану на грађи која се чува у Завичајном одељењу, на скупу изложила рад који представља детаљан прилог биографији Бранислава Петровића, а у новембру је приложила рад за зборник који ће чачанска Библиотека и Институт за књижевност и уметност објавити у наредном периоду.

У јуну 2018. године библиотекар Тијана Бежанић је са колегама из других одељења присуствовала стручно-научном скупу *Библионет 2018* чија тема је била *Рукописна и стара штампана књига*.

Оливера Недељковић и Тијана Бежанић су 12. септембра 2018. године похађале курс *Прелазак на COBISS3/Каталогизацију са нормативном контролом*.

На дводневном стручном скупу *Библиотеке у културном животу Србије 8. и 9. октобра* у Краљеву, Оливера Недељковић је изложила рад на тему *Две деценије манифестације „Штампана реч”*, а у новембру је приложила стручни рад за зборник који ће бити објављен наредне године.

Због болести, Оливера Недељковић је била спречена да у новембру учествује на 21. *Сусретима библиографа у Инђији*, чији Програмски одбор је прихватио њен рад на тему *Библиографско истраживање књижевног опуса Павла Ђелаковића Скржућанина*, који ће бити објављен у наредном зборнику радова са овог библиографског скупа.

Сва три запослена похађала су акредитовани семинар *Дигитални репозиторијуми у библиотечко-информационој делатности*, који су 30. новембра одржали Александра Поповић и Драгана Столић из Универзитетске библиотеке *Светозар Марковић* Београд.

На конференцији *Библиотекарског друштва Србије Иновације и трендови у библиотекарству*, која је одржана 13. и 14. децембра, присуствовала су сва три библиотекара Завичајног одељења. Оливера Недељковић је као члан Програмског одбора учествовала у одабиру радова који су представљени на овом скупу.

Тамара Јанковић за 24. број Гласа библиотеке приредила је *Прилоге за чачанску библиографију : издавачко-штампарска продукција 2017*, а Оливера Недељковић је учествовала у рецензирању радова за ову публикацију.

ОДЕЉЕЊЕ СТРУЧНЕ ОБРАДЕ КЊИГА

Одељење стручне обраде књига (скраћено и Стручно одељење) бави се стручном обрадом набављених књига, инвентарисањем, класификацијом, каталогизацијом и разврставањем по осталим одељењима Библиотеке. У Стручном одељењу током 2018.

године радиле су две запослене, виши библиотекар Наташа Кривачевић и самостални књижничар Снежана Планић, док је књижничар Бранислава Видојевић поред рада у огранку у Мрчајевцима распоређена на пословима и у Стручном одељењу.

Статистика одељења у 2018.

Опис	2018.
Стручно обрађених публикација	7.036
Расходованих	666

Приновљена грађа – 7.036 јединица књижне и некњижне грађе :

Одрасло:	3.280	
Научно:	698	
Завичајно:	653	УКУПНО:
Дечје:	1.045	
Заблаће:	326	КУПОВИНА:
Мрчајевци:	365	ПОКЛОН:
Прељина:	292	ОБАВЕЗНИ ПРИМЕРАК:
Пријевор:	364	СОПСТВЕНО ИЗДАЊЕ:
Покретни фонд:	/	РАЗМЕНА:
Страна књига:	13	1.793
		4.820 (ОТКУП 2.073)
		381
		41
		1

Расходована грађа – 666 јединица:

Одрасло:	300
Научно:	1
Дечје:	138
Заблаће:	37
Мрчајевци:	185
Пријевор:	5

Стручно усавршавање

Прелазак на COBISS3/ Каталогизацију са нормативном контролом – семинар одржан 12. септембра 2018. у просторијама Регионалног центра

Алатке у руке – креирање и анимација прича уз помоћ ИКТ мајсторија – семинар одржан 2. октобра 2018. у просторијама Регионалног центра

XV Међународна конференција БДС – одржана 13. и 14. децембра 2018. год.

Међународна COBISS конференција – Школске библиотеке у глобалној библиографско-информационој мрежи – Марибор, од 27. до 29. новембра 2018. (присуствовала Бранислава Видојевић)

Културно-просветни рад

Канада и Аустралија – изложба организована поводом Дана библиотеке, присуствовали ученици и професори чачанске Гимназије, изложбу отворила др Ивана Крсмановић.

Сећање на ратнике Пријевора и Видове (1912-1918) – изложба организована поводом обележавања стогодишњице од завршетка Првог светског рата у будућим просторијама огранака у Пријевору, 18. октобра. Изложбу отворио др Томислав Даниловић.

МАТИЧНА СЛУЖБА

Градска библиотека у Чачку врши функцију матичности у Моравичком округу, предвиђену чланом 22 Закона о библиотечко-информационој делатности (Сл. гласник РС бр. 52/2011), у четири општинске библиотеке са осам огранака, 46 школских библиотека (35 основних и 11 средњих школа), три специјалне и у једној библиотеци општег типа у установи. Матичној служби је актуелним законским и подзаконским актима поверен стручни надзор и активности на унапређењу библиотечко-информационе делатности, а обавља и послове културно-просветне делатности у општинама Чачак, Горњи Милановац, Лучани и Ивањица. У Матичној служби раде виши библиотекар Дубравка Илић и библиотекар Владимир Симић, који такође део свог радног времена посвећују раду у огранцима Библиотеке.

Радник Службе Дубравка Илић води летопис установе, приређивач је текста летописа у часопису „Дисово пролеће“ и аутор текстова који се односе на информације о раду жирија за ученичке радове и награђеним ученицима, у часопису. Такође је аутор једног броја текстова који су током године објављени на сајту установе о организовању различитих видова стручног усавршавања за библиотечке и просветне раднике Моравичког округа, као и о културно-просветним активностима у којима Матична служба учествује, нарочито о раду са предшколцима и основцима у библиотечким огранцима. Била је ангажована као коаутор изложбе „Библиотеке Моравичког округа“ и аутор је плаката на коме су представљена сва четири огранка чачанске Библиотеке.

Дубравка Илић је на 30. Међународном фестивалу хумора за децу у Лазаревцу, у септембру 2018. године, за лични дугогодишњи допринос афирмацији стваралаштва најмлађих и квалитету Фестивала, награђена посебним признањем јубиларног 30.Фестивала.

Активности у 2018. години:

1. Обављен је велики број посета библиотекама у Округу ради надзора над стручним радом библиотека, ради пружања стручне помоћи за обезбеђење услова за регистрацију библиотека и обуке школских библиотекара за послове инвентарисања и ревизије фонда, ради информисања о кадровским и другим променама у школским библиотекама, сарадње на стручном и културно-просветном плану.
2. Израђени су и достављени Министарству културе и Народној библиотеци Србије тромесечни, шестомесечни и годишњи извештаји о раду и утрошеним средствима, као и план рада за наредну годину.
3. Израђени су записници и достављени: библиотекама над чијим је радом вршен надзор, Служби за развој НБС и Министарству културе и информисања.
4. Током 2018. године Матична служба је регистровала четири нове библиотечке јединице у Округу: специјалну библиотеку Музеја рудничко-таковског краја у Горњем Милановцу (фебруар), и три школске библиотеке - ОШ „Проф. др Недељко Кошанин“ у Девићима (април) и библиотеке Гимназије и Техничке школе у Ивањици (децембар).
5. Током године је обављен низ посета и активности на припреми за регистровање школских библиотека у Међуречју, Братљеву и Кушићима (општина Ивањица), као и за раздавање заједничке школске библиотеке и регистрацију библиотека Економско-трговачке школе „Књаз Милош“ и Техничке школе „Јован Жујовић“ у Горњем Милановцу.
6. Служба је припремила три кандидата са ВСС за полагање стручног библиотечког испита у Народној библиотеци Србије у новембарском испитном року : два из чачанске

Библиотеке и једног из Библиотеке општине Лучани у Гучи. За сва три кандидата, која су испит положила са одличним успехом, припремљена је и прослеђена неопходна документација, обезбеђен контакт са менторима за писање писмених радова, опредељена тема, припремљена стручна литература, и пружана практична помоћ у обуци за физичку и стручну обраду публикација, као и при писању радова

7. Старајући се о сталној едукацији стручних радника, како чачанске Библиотеке, тако и библиотечких и просветних радника из свих општина Округа, Служба је, за 300 полазника, организовала четири акредитована семинара, пет групних обука праћених видео-презентацијама из библиотечко-информационе делатности намењене школским библиотекарима, за које су добили потврде о сатима стручног усавршавања, једно предавање члановима Подружнице ДШБС за МО и једно предавање школских библиотекара Мијајане Радовановић Пејовић и Ане Дуковић (ОШ „Душан Јерковић“ из Ужица).

Напомена: сви стручни радници чачанске Библиотеке, као и општинских библиотека у Ивањици, Гучи и Горњем Милановцу, стекли су неопходан број бодова стручног усавршавања предвиђен актуелним подзаконским актима, као и знања и информације о савременим токовима у библиотечко-информационој делатности.

8. Служба је реализовала 130 сати појединачне обуке за око 90 библиотекара и више од 700 телефонских разговора ради пружања стручних информација.

9. Радници Службе су били значајно ангажовани, и у личном контакту, и посебно телефонским путем, на пружању стручних информација у вези обезбеђивања услова за регистрацију нових школских библиотека, одвајању књига вишкова и достављању школама већег броја наслова обавезне школске лектире и актуелних наслова за младе, ради формирања и попуне постојећег књижног фонда за 10 библиотека основних и средњих школа Округа, набавке инвентарских књига за монографске публикације, корисничких цепова и карата књига, ради формирања корисничких картотека, саветодавно, када је реч о набавци опреме, као и обезбеђивање обуке за стручне послове и информисање о иновацијама на пољу анимације и креативног рада са најмлађима у циљу промоције читања и писмености-посебно када је реч о основним школама у Девићима, Кушићима, Братљеву и Међуречју (најудаљенија места у ивањичкој општини).

10. Служба је током године остваривала сарадњу са Одељењем за истраживање и развој библиотечког система-Матичним одељењем НБС и омогућавала узајамну сарадњу општинских и других регистрованих библиотека Округа са НБС.

11. Дубравка Илић била је предавач на Семинару „Савремене школске библиотеке у Мрежи библиотека Србије и стручни библиотечки послови“ за школске библиотекаре Рашког округа у Библиотеци „Стефан Првовенчани“ у Краљеву.

12. Електронска база Мрежа библиотека Србије- ажурирана је са више од 4.000 података добијених након штампања и достављања поштом анкетних листова за 60 библиотека, прикупљања и уређивања пристиглих анкета

13. Служба је током године пратила издавачку делатност у области стручне библиотечке литературе, ангажовала се на набавци нових наслова из библиотечко-информационе делатности, како би стручним радницима Округа биле доступне информације о иновацијама и примени нових технологија у библиотекарству.

14. У Матичној библиотеци је организован састанак директора Библиотеке и руководиоца Матичне службе са директорима општинских библиотека из Ивањице, Горњег Милановца

и Гуче. Тема састанка било је актуелно стање струке у Округу, проблеми и могућности за унапређење рада. Том приликом су дате сугестије за рад у програму COBISS3 горњомилановачкој Библиотеци која од 2017. ради у овом програму, а договорена је и ревизија комплетног фонда за библиотеку у Гучи, као и припреме за прелазак на рад у поменутом програму од 2019. године.

15. Служба је током јула и августа пружала стручну и саветодавну помоћ (током посета, телефонски и путем електронске поште) приликом ревизије комплетног фонда Библиотеке општине Лучани у Гучи, као и при припреми и изради документације о обављеној ревизији.

16. Служба је посебно током новембра и децембра 2018. била ангажована и у сталном контакту са ВБС центром НБС и Библиотеком општине Лучани у Гучи, ради припреме документације, плана набавке неопходне опреме (одговарајућих рачунара, штампача идр.) и одласка стручних радника на курс за рад у COBISS3 бази, што је успешно окончано званичним приступањем ове Библиотеке поменутом програму.

17. Ради унапређења сарадње са школама и школским библиотекарима, у области библиотечке струке, тако и у оквиру културно-просветних активности, Служба је организовала и учествовала у раду два састанка у Школској управи МО у Чачку, са начелником Управе и просветним саветником за српски језик.

18. Служба је припремила неопходни материјал и сарађивала са овлашћеним радницима Матичног одељења Народне библиотеке Србије, који су 17.октобра 2018. извршили редован надзор над стручним радом Матичне библиотеке.

19. Током године Служба је била ангажована на избору наслова и дистрибуирању књига за огранке, као и на замени радника на свим одељењима Библиотеке, по потреби.

20. Дубравка Илић је секретар Подружнице БДС Моравичког округа и ангажовала се при организовању Скупштине Подружнице одржане у Гучи 25. 9. 2018.

21. Дубравка Илић је учествовала у раду Секције за матичне библиотеке БДС, на три састанка у НБС у Београду.

22. Дубравка Илић је била члан Организационог одбора XV Међународне конференције БДС, која је 13. и 14. децембра 2018. године одржана у Чачку, а оба радника Службе су била ангажована у организацији поменутог скупа са међународним учешћем, чији је домаћин била Градска библиотека, за више од 200 учесника.

Културно-просветна делатност:

- ангажовање током извођења програма 55. „Дисовог пролећа“, посебно на реализацији конкурса за ученике основних и средњих школа Моравичког округа (пристигло 385 радова из 33 школе), рада жирија, организовање традиционалних лирских сусрета у Заблаћу, за око 150 ученика и професора,
- учешће у реализовању конкурса за награду „Млади Дис“ и конкурса за најбољи есеј о Дисовом стваралаштву,
- учешће у реализовању програма за младе у оквиру Манифестације,
- Служба је припремила и организовала учешће Градске библиотеке на четвртом Сајму књига (9. август 2018) који од 2015. прати отварање традиционалне манифестације Сабор трубача у Гучи, представљање издавачке делатности чачанске Библиотеке, као и присуство књижевном програму и промоцији издавачке делатности Библиотеке општине Лучани у Гучи,
- организовање свечаног програма „Са Библиотеком до првих награда“ у Основној школи у Заблаћу (15.10.2018.) на коме су уручене награде васпитачима и Припремној предшколској групи ПУ „Радост“, као и васпитачима вртића „Бошко Буха“ и

предшколцима Горње Горевнице за литерарне радове, које је Матична служба послала на 30. Међународни фестивал хумора за децу, одржан у Лазаревцу, у септембру 2018. године, где су освојили прве награде. Гост програма био је писац за децу Милоје Радовић.

- Служба је послала 65 ликовних и литературних радова предшколца и ученика из Округа, присуствовала додели награда и организовала одлазак једног броја награђених ученика у Лазаревац. Захваљујући овом ангажовању, на Фестивалу је афирмисан рад младих, али и њихових васпитача, учитеља и наставника, па су тако, осим васпитача из вртића у Заблаћу, Чачку и Горњој Горевници, за рад са ђацима ОШ „Академик Миленко Шушић“, Гуче, издвојеног одељења у Ртима, награђене учитељице ове школе.

- Дубравка Илић и Владимир Симић су са заједно са наставницом српског језика Зорицом Ђаковић аутори квиза „Ја читам, а ти?“ реализованом у основним школама у Заблаћу и Доњој Трепчи, као део програма „Библио-колаж за основце“, који је Матична служба организовала за око 800 основаца и просветних радника чачанске општине (гостовања драмских секција ОШ „Владислав Петковић Дис“ из Заблаћа, ОШ „Божо Томић“ из Пријевора, ОШ „Татомир Анђелић“ из Мрчајеваца у основним школама у Заблаћу, Пријевору, „Степа Степановић“ у Горњој Горевници, „Филип Филиповић“ у Чачку и „Бранислав Петровић“ у Слатини).

- Радници Службе су током 2018. године у библиотечким огранцима у Заблаћу и Прељини и вртићима и школама у овим местима, организовали више од 400 сусрета на најразличите теме, а кроз које је прошло око 2.000 предшколца и основаца.

Свим програмима које је Служба у оквиру своје културно-просветне делатности организовала или учествовала у њиховој припреми, обухваћено је више од 3.000 младих предшколског, основношколског и средњошколског узраста, из чачанске општине, али и других општина Округа.

Стручно усавршавање

Дубравка Илић је похађала три акредитована семинара:

,„Прелазак на COBISS3/Каталогизацију са нормативном контролом“, „Алатке у руке – креирање и анимација прича уз помоћ ИКТ мајсторија“, „INELI Balkans – библиотечка мрежа као пример културне дипломатије“, и

- присуствовала је стручном скупу „Библиотеке у културном животу Србије“ који је Народна библиотека „Стефан Првовенчани“ у Краљу организовала поводом 150 година рада.

Владимир Симић похађао је два акредитована семинара - „Алатке у руке – креирање и анимација прича уз помоћ ИКТ мајсторија“, „Дигитални репозиторијуми у библиотечко-информационој делатности“, и имао излагање праћено видео-презентацијом „Ја читам, а ти?“, на Међународном саветовању „Примјена нових технологија и метода рада у раду са дејцем и младима у књижницама“, у Суботици. Такође је учествовао у организацији промоције „Гласа библиотеке“ у просторијама УЛУС-а (учесници др Богдан Трифуновић и др Дејан Вукићевић, НБС), као и у реализацији програма „Књиге повезују људе“ заједничког пројекта Библиотекарског друштва Србије и Амбасаде САД током 63. Међународног сајма књига у Београду.

Оба радника Службе присуствовала су Форумима БДС који су одржани у Новом Саду и Шапцу, као и Научном скупу о Браниславу Петровићу, који је одржан у Чачку, у организацији чачанске Библиотеке и Института за књижевност из Београда, и посетили 63. Међународни сајам књига у Београду, као и програме Градске библиотеке и БДС организоване током трајања Сајма.

ОГРАНЦИ БИБЛИОТЕКЕ

Библиотека има четири огранка у Заблаћу, Mrчајевцима, Прељини и Пријевору који служе становништву тих и гравитирајућих насеља за задовољавање културних и информационих потреба. Осим огранака Библиотеке у свим насељима нема других установа културе која ради у континуитету током целе године. Огранак у Заблаћу ради уторком и средом, у Mrчајевцима понедељком и четвртком, у Пријевору четвртком, у Прељини петком.

Статистика рада огранака Библиотеке

Опис	2018.	2017.	2016.
Уписаных корисника			
- Заблаће	456	453	453
- Mrчајевци	303	222	246
- Прељина	221	208	271
- Пријевор	116	100	44
Издато публикација			
- Заблаће	6.235	6.110	5.396
- Mrчајевци	2.561	2.777	3.440
- Прељина	1.999	2.899	3.155
- Пријевор	666	705	813
Приновљено грађе			
- Заблаће	326	438	365
- Mrчајевци	365	376	346
- Прељина	292	409	342
- Пријевор	364	388	327

У библиотечком огранку у Заблаћу у 2018. години уписано је 456 читалаца, књигама је услужено и програмима присуствовало око 5.700 корисника, дато на читање 6.235 књига, сликовница и часописа, приновљено је 326 монографских публикација (277 књига и 49 сликовница). Публикације су набављене: куповином -88, поклоном -234, и сопствених издања – четири. За потребе одељења набављају се и два наслова часописа за децу: „Невен“ и „Светосавско звонце“, који излазе месечно. Радно време одељења је два пута седмично: уторком од 8.00 до 14.00. и средом од 10.00 до 16.00.

У одељењу је реализовано више од 200 радионица са 85 малишана полазника Припремног предшколског програма вртића у Заблаћу (ПУ „Радост“) и полазника програма „Вртићи без граница 2“ (ПУ „Моје детињство“) као и са ученицима ОШ „Владислав Петковић Дис“ у Заблаћу, на теме читања и причања бајки, квизова знања прилагођених узрасним групама учесника радионица, унапређења писмености и упознавање са традиционалним вредностима и култури понашања, како у школи, тако и ван ње, као и препоручивање прочитаних књига вршићима. У огранку ради Клуб читалаца и заједничка библиотечка секција Основне школе и Огранка, где су током године једном седмично одржавани састанци у сарадњи са Зорицом Ђаковић, наставником српског језика и школским библиотекаром, као и часови српског језика праћени читањем одговарајућих наслова из библиотечког фонда. Чланови секције су ученици старијих разреда и посебно су били ангажовани на препоручивању прочитаних наслова својим вршићима, и давању предлога за рад секције.

Радници Огранка су заједно са Зорицом Ђаковић аутори квиза „Ја читам, а ти?“ који је као пилот програм организован у ОШ у Заблаћу у јануару, а потом је у априлу 2018. изведен и у ОШ „22. децембар“ у Доњој Трепчи, у оквиру програма „Библиоколаж за основце“, који је такође креиран у сарадњи Огранка и ОШ у Заблаћу.

У сарадњи са школом и вртићем, у јануару 2018. једанаesti пут је у Заблаћу организована свечаност проглашења највреднијих читалаца у Огранку и обележено 15 година његовог рада (отворен 27. јануара 2003).

Ова два програма пратило је око 350 посетилаца.

У Огранку и Школи у Заблаћу организовано је дружење са 15 ученика библиотечке секције ОШ „22. децембар“ из Доње Трепче и професором српског језика и књижевности Дејаном Славковићем, као и представа драмске секције заблаћске Школе за госте.

У сарадњи са предшколцима и васпитачима вртића у Заблаћу (ПУ „Радост“) на радионицама у Огранку израђен је заједнички Плакат посвећен Фестивалу хумора за децу, за који су ПУ „Радост“ и Огранак добили прву награду у категорији ликовних радова, на 30. Међународном фестивалу хумора за децу у Лазаревцу, у септембру 2018.

У одељењу у Заблаћу је, у сарадњи са Основном школом и предшколским групама ПУ „Радост“ и „Моје детињство“, 15. октобра 2018. године организован програм „Са Библиотеком до првих награда“ на коме су уз учешће Милоја Радовића, писца за децу из Краљева, и најмлађих читалаца, уручене награде васпитачима и предшколцима које су добили на лазаревачком Фестивалу. Програму су осим најмлађих и њихових родитеља, присуствовали: Слађана Парезановић, начелник, и Данијела Ковачевић Микић, просветни саветник Школске управе МО, колеге библиотекари из НБ „Стефан Првовенчани“ из Краљева, колектив школе из Заблаћа, као и представници чачанских предшколских установа.

У децембру 2018. просторије огранка у Мрчајевцима су у потпуности реновиране: окречене су, замењени прозори, врата, урађена је изолација унутрашњих зидова и фасаде.

У Огранку су у 2018. години уписана 303 члана. Приновљено је 365 књига, од тога 57 сликовница.

У одељењу је реализовано осам радионица са 15 полазника из две групе предшколца при вртићу „Звончица“ из Мрчајеваца. Радионице су одржаване једном месечно, пратећи програм рада васпитача. Теме радионица биле су у договору са васпитачицама, и одговарале су темама које су обрађиване током године. Коришћене су енциклопедије и сликовнице из огранка, а обухваћене су теме: занимања, саобраћај, годишња доба, животињски и биљни свет, басне и бајке.

У оквиру Дечје недеље Библиотеку су посетиле све старије групе вртића „Звончица“, предшколци из Бреснице, Остре и Вујетинаца и основци ОШ у Мрчајевцима са професорком Славицом Бован.

Поводом Дана града Чачка 17. и 20 децембра бесплатним уписом учлањено је 48 читалаца.

Летња радионица под називом „Креативно лето“ обухвата четири сусрета у току јула 2018. Учествовало је четрнаест основаца из Мрчајеваца, Бреснице и Катрге.

Деца су успешно правила цветне аранжмане од филца и уникатне рамове за своје фотографије. Радови су изложени на заједничкој изложби *Коктел од знања*, организованој у Градској библиотеци у Чачку.

Радник Огранка Бранислава Видојевић је похађала два акредитована семинара:
- „Прелазак на COBISS3/ Каталогизацију са нормативном контролом“- Чачак, предавач Милорад Вучковић, ВБС Центар НБС

- „Алатке у руке- креирање и анимација прича уз помоћ ИКТ мајсторија“-Чачак, предавачи Виолета Ђорђевић и Јасна Бркић из Библиотеке града Београда

Учествовала је на Међународној COBISS конференцији на тему *Школске библиотеке у глобалној библиографско-информационој мрежи* – Марибор, 27-29.11.2018

У току 2018. године одељење Библиотеле у **Прељини** уписало је 221 члана (предшколаца 69, основаца 122, средњошколаца 5, радника 9, службеника 13 и остало 3) и позајмило 1999 књига, часописа и новина. Фонд је обогаћен за 292 публикације (фонд за деци и одрасле).

Библиотека ради једном седмично, сваког петка, са чим су упознати њени корисници. Посете су најчешће појединачне а организовано нам долазе групе предшколаца вртића „Бубамара“ са својим васпитачицама.

Радник Огранка Владимира Симић учествовао је на Међународном саветовању „Примјена нових технологија и метода рада у раду са дјецом и младима у књижницама“ Градској књижници у Суботици са радом „Ја читам, а ти?“.

У библиотечком огранку у **Пријевору** у току 2018. године приновљено је 364 јединица књижне грађе, уписано је 116 чланова, издато је 666 публикација и услужено је 415 корисника.

Активности у Огранку:

- *Сећање на ратнике Пријевора и Видове (1912-1918)* – изложба организована поводом обележавања стогодишњице од завршетка Првог светског рата у будућим просторијама огранака у Пријевору, 18. октобра. Изложбу отворио др Томислав Даниловић, аутори Снежана Планић и Наташа Кривачевић Поповић
- У оквиру *Дечје недеље* уприличена посета предшколаца из вртића „Ђурђевак“ у Пријевору
- Поводом *Дана града Чачка* бесплатно је уписан 81 корисник.

СЛУЖБА ЗА КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНУ И ИЗДАВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ

Служба за културно –просветну и издавачку делатност током 2018. године радила је са једном стално запосленом, библиотекаром Маријом Радуловић, пошто је почетком јануара 2018. године библиотекар-саветник Милица Баковић отишла у старосну пензију. Током 2018. године у овој Служби је ангажована Тања Вуковић, мастер библиотекарства, преко програма стручне праксе у Библиотеци од септембра 2018. године.

У 2018. години Марија Радуловић је била члан одбора Дисовог пролећа, члан редакција „Гласа библиотеке“ и „Дисовог пролећа“, члан Управног одбора Библиотеке, Делегат у Скупштини Библиотекарског друштва Србије, члан жирија на окружном такмичењу у рецитовању („Песниче народа мог“). Задужена је за „Отворену библиотеку Чачка“, акцију „Са друге стране корица“ и пројекат Делегације ЕУ „Еутека-ЕУ у вашој библиотеци“ који се у 2018. завршио. Марија Радуловић, библиотекар за културно-образовну делатност и Тања Вуковић, тренутно на стручној пракси, писале су текстове за сајт Библиотеке и ФБ страницу, комуницирале су са медијима, учествовале у организацији и реализацији већине програма. Коауторке су изложбе и каталога изложбе „Коктел од знања“.

Стручни рад

Марија Радуловић била је учесник следећих стручних скупова:

- Дводневна обука *Управљање пројектним циклусом за организације цивилног друштва*, Регионални центар Чачак
- Учешће на ИФЛА/БДС дводневној радионици *Улога библиотека у остваривању УН Агенде 2030 и Циљева одрживог развоја*, УБСМ Београд
- Дводневна субрегионална радионица Гете-Института *Медијска педагогија у библиотеци*, Сарајево
- Акредитовани семинар за библиотекаре *Алатке у руке* (6 бодова)
- Акредитовани семинар за библиотекаре *Ineli Balkans- библиотечка мрежа као пример културне дипломатије* (6 бодова)

Излагања на стручним скуповима и конференцијама

- На 15. конференцији БДС у Чачку, *Са друге стране корица* (кратка презентација) коауторски рад Марије Радуловић и др Богдана Трифуновића.
- На 15. конференцији БДС у Чачку, *Библиотека као учионица зед генерације* (кратка презентација), коауторски рад Тање Вуковић и Марије Радуловић

Објављени радови:

1. РАДУЛОВИЋ, Марија, 1978-

Поезија као једини лек / Марија Радуловић, У: Дисово пролеће. - ISSN 0351-0417. - Бр. 49 (2018), стр. 28.

Коауторски радови:

2. **KNJIGE povezuju ljudе** : katalog izložbe prevedene američke književnosti na srpski jezik : 2015-2018 = Books connecting people : catalog of the exhibition of U. S. literature translated in Serbian : 2015-2018 / autori, authors Bogdan Trifunović, Marija Radulović, Aleksandar Vukajlović. - Beograd : Bibliotekarsko društvo Srbije, 2018 (Čačak : Artera). - 38 str. ; 22 cm
3. **КОКТЕЛ од знања** : каталог изложбе Лето у библиотеци 2018. / [аутори изложбе и каталога Душица Брковић ... [и др.]. - Чачак : Градска библиотека "Владислав Петковић Дис", 2018 (Чачак : Multigraf 032). - 9 стр. : илустр. ; 15 cm
4. **170 година Библиотеке у Чачку :1848-2018. (2018).** [филм] аутори М. Радуловић, Љ. Ђирковић и Б. Трифуновић. Чачак: Градска библиотека "Владислав Петковић Дис".

ОДЕЉЕЊЕ ЧАСОПИСА И ЛИСТОВА

Одељење часописа и листова са читаоницом прибавља, обрађује, чува и даје на коришћење све периодичне публикације (осим оних завичајне тематике). Ту спадају дневне новине, недељници, часописи, магазини, листови и сва друга грађа која излази у серијама. Ово одељење је због немогућности запошљавања нових стручних радника у Библиотеци нарочито било погођено недостатком кадра у 2017. и 2018. години, па је тај

проблем решаван ангажовањем запослених на привременим или повременим пословима, али то не омогућава континуиран развој фонда Одељења, унапређења рада са корисницима, као и ангажовање на плану културног рада установе. Највећи део године у одељењу је био ангажован књижничар Љубиша Ђирковић, који је поред издавања грађе читаонцима у читаонци за дневну штампу Библиотеке и вођења евиденције о коришћењу, ангажован на пословима дигитализације библиотечке грађе и аудио-видео извора, изради плаката и позивница за програме установе, учешће у програмима, итд.

Статистика одељења у 2018.

Опис	2018.
Издатих публикација	13.362
Услужених корисника	4.115

- Одељење је посетило укупно 4.115 корисника, од тог броја 3.092 корисника је из групе осталих корисника, 497 службеника и 525 радника у непосредној производњи и један ученик. Издато је на коришћење укупно 13.362 свеске часописа и укоричених томова серијских публикација.
- За читаоницу је набављано укупно 12 наслова дневних, недељних и месечних новина и то: 4 наслова дневне штампе (*Блиц, Вечерње новости, Данас, Политика*), 8 наслова недељне или двонедељне штампе (*Базар, Време, Политикин забавник, Печат, Нин, Илустрована Политика, Чачански глас, Чачанске новине*). Кориче се и чувају 2 наслова (*Политика, Нин*). За Завичајно одељење је набављан лист *Таковске новине* а за Дечје одељење су набављена 3 наслова часописа (*Невен, Витез и Светосавско звонце*).

Љубиша Ђирковић је поред дежурства у Читаоници радио прес клипинг новинских прилога са завичајном тематиком и дигитализацију видео грађе са ВХС касета.

Љубиша Ђирковић је урадио дизајн већине реклами плаката и позивница за различите програме, као и графички дизајн следећих изложби:

- (*Не)о забиљни Нушић*, изложба поводом 80 год. од смрти Бранислава Нушића
- *Штампана реч 2017*, изложба чачанског издаваштва
- *Канада и Аустралија*, изложба у оквиру Циклуса изложби мање заступљених књижевности, аутори Наташа Кривачевић Поповић, Снежана Планић, Душана Џибралић, Бранислава Видојевић
- *Мој живот није протеко залуду*, изложба посвећена јубилеју 150 година од рођења Алексе Шантрића у Позајмном одељењу
- *Коктел од знања*, изложба са каталогом манифестације „Лето у Библиотеци“
- *Сећање на ратнике Пријевора и Видове 1912-1918*, изложба поводом стогодишњице завршетка Великог рата
- *Библиотеке Моравичког округа*, заједничка изложба једанаест библиотека из Подружнице БДС за Моравички округ

Друге активности:

- Љубиша Ђирковић је коаутор кратког филма *170 година Библиотеке у Чачку*
- У оквиру акције *Са друге стране корица* Љубиша Ђирковић урадио је режију и монтажу трејлера за књиге *Тунел Ернеста Сабата* и *Мој Мујс Румене Бужаровске*

КЊИГОВЕЗНИЦА

Библиотека има посебно књиговезачко одељење које ради у веома малом и неадекватном простору у Дому културе, али са свом потребном опремом. У Књиговезници су ангажована два стручна књиговесца, Милета Станојевић и Александар Пауновић, радним данима у две смене и суботом. Поред послова на коричењу књига радници Књиговезнице ангажовани су и као техничка подршка у реализацији изложби и других програма Библиотеке, док је Милета Станојевић члан комисије за попис у Библиотеци и члан Надзорног одбора установе испред запослених.

Статистика одељења:

У 2018. години укоричено је или репарирано 604 књиге, као и коричено 18 комплета новина и листова. Израђено је 12 кутија за смештај прес-клипинга и за пошту упаковано 150 пакета.

ЦЕНТАР ЗА ДИГИТАЛИЗАЦИЈУ

Центар за дигитализацију у Градској библиотеци Чачак обавља све активности на пољу заштите и промоције културног наслеђа у дигиталном облику, одржавања информационог система у Библиотеци, односно подршке запосленима и корисницима у коришћењу нових технологија. Услед немогућности запошљавања нових радника послове у Центру у 2018. години обављао је само један стално запослени, библиотекар-информатичар Александар Вукајловић, док су књижничар Љубиша Ђирковић и библиотекар Владимир Симић део радног времена посвећивали дигитализацији књижне, некњижне и аудио-видео грађе.

Статистика Центра у 2018.

Дигитализовано у 2018:

Укупно: 17.538 страница од чега, књига – 2.221, новина – 9.931, фотографије – 1205,

новинских исечака – 1.454, каталога – 1695, разна грађа – 1032

Укупно дигитализовано од 2008. године: 235.634 страница грађе.

Стручни рад:

Радници Центра одржавају сајт и дигиталну библиотеку. Такође учествују у одржавању друштвених мрежа, на које се постављају фотографије и извештаји са програма а уведена је и пракса да се путем разних апликација које омогућава обавештавају пратиоци наших друштвених мрежа о програмима библиотеке.

Радници Центра пружају техничку подршку у техничкој припреми и поставци изложби и других програма које организује Библиотека. Укључени су у објављивање публикација (скенирање грађе, фотографисање и припрема за штампу). Такође се снимају и фотографишу сви програми установе.

Александар Вукајловић је у сарадњи са Светланом Петровић, секретаром установе и директором израдио план набавки и учествује у истраживању тржишта за набавку добра и услуга а такође је и председник комисије за јавне набавке у установи (набавке књига и штампа публикација).

Активности у 2018:

- покренут је процес дигитализације колекција школских листова који се објављују на територији Моравичког округа,
- настављена је дигитализација новинских исечака,
- дигитализована је едиција Токови,
- дигитализована је архива КУД Абрашевић (фотографије и видео касете – 100 комада),
- Учешће у реализацији програма на штанду БДС-а у току Сајма књига од 22. до 25. октобра 2018. године,
- Учешће у реализацији Конференције БДС-а у Чачку, 13. и 14. децембар 2018. године.

Стручно усавршавање:

- Акредитовани семинар "Алатке у руке", Регионални центар Чачак, 2. новембар 2018. године.
- Учешће на акредитованом семинару "Дигитални репозиторијуми у библиотечко-информационој делатности", Регионални центар Чачак, 30. новембар 2018. године.

ДИРЕКТОР УСТАНОВЕ

Директор Библиотеке од децембра 2015. године је др Богдан Трифуновић, виши библиотекар, историчар и доктор наука из области студија културе. У Библиотеци ради од 2004. године, најдуже на пословима дигитализације библиотечке грађе и дигиталне заштите културног наслеђа, али је током каријере радио и у Позајмном одељењу за одрасле читаоце, а у периоду 2010-2015. година вршио је и функцију заменика директора Библиотеке. Од фебруара 2016. године председник је Библиотекарског друштва Србије, репрезентативног удружења у култури, чији је и дугогодишњи члан. Директор је по Статуту установе и директор манифестације „Дисово пролеће“. Од 2016. године члан је редакције научног часописа за библиотечко-информациону делатност „Библиотекар“. Богдан Трифуновић је у 2017. години постао главни и одговорни уредник стручног часописа „Глас библиотеке“ и члан Комисије А-046 за информације и документацију Института за стандардизацију Србије. Члан је редакције часописа „Дисово пролеће“. Као директор установе представља Библиотеку у Заједници матичних библиотека Србије.

Током 2018. године, поред редовних послова руковођења и организације рада у Библиотеци, директор је посебно био ангажован на пословима доношења нове систематизације радних места у установи (пролеће 2018), као и на праћењу радова на новој згради Библиотеке у Синђелићевој улици, где је иницирао неколико измена на објекту које су прихваћене. Такође је планирао прву фазу опремања нове зграде и пратио реализацију тог посла. Ангажован је био и на планирању пресељења Библиотеке у 2018. години, што је веома успешно и ефикасно реализовано почетком 2019. године, управо захваљујући доброј припреми за тај посао.

Директор је аутор неколико одобрених пројекта у 2018. години за Библиотеку (Дисово пролеће, јавни радови, пројекат опремања Библиотеке, пројекат за унапређење рада огранака, пројекат дигитализације документације из прошлости Србије), чиме је буџет установе увећан за 1.700.000 динара, као и пројекта који су реализовани преко Библиотекарског друштва Србије за потребе струке у Србији.

Директор је испред издавача уређивао или координирао објављивање свих издања Библиотеке у 2018. години. Учествовао је као предавач или модератор на неколико стручних конференција у земљи и иностранству. Током 2018. године наставио је свој научно-истраживачки рад, као и стручно усавршавање у земљи и иностранству (једномесечни стручни боравак на Институту за југоисточну Европу Универзитета Регенсбург, јун 2018). Захваљујући стручном усавршавању у Регенсбургу остварена је сарадња са Библиотеком Института за југоисточну Европу, чије колекције су сада доступније истраживачима из Чачка и Србије, а успостављена је и међусобна размена издања две библиотеке.

Као председник Библиотекарског друштва Србије (БДС) активно је радио на популарисању БДС и удружилања колега у Моравичком округу и широм Србије. Такође је иницирао продубљивање сарадње Библиотеке са БДС, али и другим партнерима, као што су сродна удружења, појединци и организације у земљи и иностранству.

Чачак, 23. 4. 2019.

Извештај урадио
др Богдан Трифуновић, директор

